

Propunerile ANOSR pentru Legea bugetului de stat pentru anul 2021

Cuprins

Grafice și tabele.....	2
Sumar executiv	4
Sinteză creșteri bugetare solicitate – Învățământ superior și Cercetare.....	6
Prezentarea contextului	7
Beneficiile Educației.....	18
Propunerile pentru Legea bugetului de stat pentru anul 2021	19
Factorul inflaționist.....	20
Creșterea economică.....	20
Creșterile salariale	21
Finanțarea de bază.....	23
Fondul pentru burse studențești.....	25
Subvenția pentru cămine-cantine.....	30
Creșterea subvenției cămine-cantine.....	35
Centrele de Consiliere și Orientare în Carieră (CCOC).....	36
Biblioteci Centrale Universitare.....	39
Programul „Euro 200”	40
Fondul pentru transportul studenților.....	42
Fondul pentru transportul feroviar al studenților	45
Cercetare.....	46
Investiții	49
Tabere studențești.....	50
Anexa 1. Abrevieri țări.....	52
Note de subsol.....	53

ANOSR este membru în:

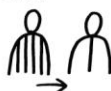
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Grafice și tabele

Grafic 1. Evoluția procentului din Produsul Intern Brut alocat educației în România și media în Uniunea Europeană (Sursa: Eurostat)	7
Grafic 2. Variația finanțării învățământului superior în termeni reali raport la anul 2008 (Sursa: EUA Public Funding Observatory).....	9
Grafic 3. Variația finanțării învățământului superior raportat la anul anterior (Sursa: EUA Public Funding Observatory).....	9
Grafic 4. Evoluția procentului din Produsul Intern Brut alocat Învățământului superior în perioada 2001-2018 în comparația cu Finlanda (țara cu cea mai mare pondere din PIB alocată ÎS în 2018) și Italia (țara cu cea mai mică pondere din PIB alocată ÎS în 2018) (Sursa: Eurostat)	11
Grafic 5. Comparație procent din PIB alocat pentru educație între România și țări membre ale UE în perioada 2016 – 2018 (Sursa: Eurostat, General government expenditure by function (COFOG) [GOV_10A_EXP]).....	13
Grafic 6. Comparație procent din PIB alocat pentru învățământul superior între România și țări membre ale UE în perioada 2016 – 2018 (Sursa: Eurostat, General government expenditure by function (COFOG) [GOV_10A_EXP]).....	14
Grafic 7. Comparație cheltuielile per student exprimat în standardul puterii de cumpărare (SPC) în cadrul instituțiilor de învățământ superior între România și țări membre ale UE în perioada 2015 – 2017 (Sursa: Eurostat, Annual expenditure on educational institutions per pupil/student based on FTE, by education level and programme orientation [EDUC_UOE_FINI04]).....	15
Grafic 8. Comparație cheltuielile per student, exprimat în PIB per capita, în cadrul instituțiilor de învățământ superior între România și țări membre ale UE în perioada 2015 – 2017 (Sursa: Eurostat, Annual expenditure on educational institutions per pupil/student based on FTE, by education level and programme orientation [EDUC_UOE_FINI04]).....	16
Grafic 9. Comparație ajutor financiar acordat studenților - ca % din totalul cheltuielilor publice alocate ÎS între România și țări membre ale UE în perioada 2015 – 2017 (Sursa: Eurostat, Financial aid to students by education level - as % of total public expenditure [EDUC_UOE_FINI01])	17
Grafic 10. Evoluția alocației unitare per student echivalent unitar (SEU).....	24
Grafic 11. Evoluția numărului de burse (Sursa: Ministerul Educației)	25
Grafic 12. Evoluția ponderii burselor sociale și de stimulare a performanței (Sursa: Ministerul Educației).....	26
Grafic 13. Evoluția alocării bugetare pentru cămine și cantine în perioada 2008-2020 (Sursa: Ministerul Educației, prelucrare proprie).....	32
Grafic 14. Alocarea bugetară și cea provenită din venituri proprii pentru cămine și cantine în perioada 2009-2020, în comparație, cu previziune pentru creștere liniară (sursa: Ministerul Educației, Camera Deputaților, prelucrare proprie)	33
Grafic 15. Evoluția subvenției reale și indexate.....	34

ANOSR este membru în:

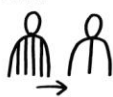
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Grafic 16. Percepția studenților cu privire la șansele de angajare după finalizarea studiilor universitare, atât în piața internă, cât și la nivel internațional (Sursa: The European Higher Education Area in 2018: Bologna Process Implementation Report)..... 38

Grafic 17. Numărul de solicitanți și beneficiari ai Legii nr. 269 din 16 iunie 2004 din învățământul universitar în perioada 2005-2020..... 41

Grafic 18. Evoluția subvenției bugetare pentru transportul local în comun (indexată în baza IPC servicii)..... 43

Grafic 19. Evoluția % din PIB pentru Cercetare 2010 – 2019 (Sursa: Eurostat, INS) 46

Grafic 20. Comparatie procent din PIB alocat pentru cercetare între România și țări membre ale UE în perioada 2017 – 2019 (Sursa: Eurostat, General government expenditure by function (COFOG) [GOV_10A_EXP]) 48

Grafic 21. Evoluția investițiilor în învățământul superior și indexarea acestora (mii lei) (Ministerul Educației)..... **Error! Bookmark not defined.**

Tabel 1. Rata inflației multianuală 2008 - 2020 (Sursa: INS Tempo)..... 20

Tabel 2. Evoluția creșterii procentuale reale din PIB în perioada 2011-2020 (Sursa: Eurostat, Comisia Națională de Strategie și Prognoză)..... 21

Tabel 3. Evoluția creșterilor salariale ale personalului din cadrul instituțiilor de învățământ superior perioada 2011-2020..... 23

Tabel 4. Evoluția numărului de burse în funcție de tipul acestora (Sursa: CNFIS, Ministerul Educației, prelucrare proprie) 26

Tabel 5. Subvenția unitară cămine-cantine, în funcție de lună, în perioada 2009-2020 (sursa: Ministerul Educației, *prelucrare proprie)..... 31

Tabel 6. Evoluția alocației bugetare cu destinația cămine-cantine, a subvenției cămine-cantine conform Ministerului Educației și Legea Bugetului și diferențele anuale..... 33

Tabel 7. Evoluția fondurilor alocate Domeniul 1 din cadrul Fondului de Dezvoltare Instituțională (* - octombrie 2019)..... 37

Tabel 8. Calcul solicitări privind Fondul alocat Bibliotecilor Centrale Universitare 40

Tabel 9. Procentul acoperit de subvenția lunară primită de universități de la Ministerul Educației din suma totală pe care ar trebui să o acopere (% sumă alocată/lună/student raportată la 50% din costul abonament general lunar (lei)) (Sursa: Prelucrare proprie) 44

Tabel 10. Facilități acordate studenților prin SNTFC „CFR Călători” SA (Sursa: pentru perioada aprilie 2017-iunie 2020 – ARF; pentru februarie-martie 2017 – CFR Călători; și prelucrare proprie) 45

ANOSR este membru în:

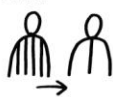
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Sumar executiv

În contextul pregătirilor pentru Legea bugetului de stat pentru anul 2021, **Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România** înaintea Guvernului și Parlamentului **solicitările studenților** privind finanțarea învățământului superior pentru anul 2021 și le cere să demonstreze faptul că educația reprezintă cu adevărat o prioritate, cum de altfel s-a declarat constant în campania electorală pentru alegerile parlamentare.

Învățământul superior suferă de o subfinanțare cronică, stabilită cu precădere după criza economică din 2008. Cu dezamăgire constatăm că indiferent de creșterile economice ulterioare anului 2008, finanțarea învățământului superior **nu a atins nici până acum niveluri cel puțin comparabile cu cele ale anului 2008**. De altfel, în ciuda redresării economice, guvernării au inițiat creșterea modestă a finanțării învățământului superior abia în anul 2014.

Efectele acestui dezinteres se reflectă în performanță scăzută în comparație cu alte țări membre ale Uniunii Europene. România se află pe ultimul loc în ceea ce privește procentul din produsul intern brut alocat educației, în timp ce doar 25.8% din tinerii cu vârsta de 30-34 de ani au studii superioare, față de media europeană de 40%, deși studiile arată că adulții fără studii superioare reușesc cu **o probabilitate de două ori mai mică să se angajeze, să acceseze serviciile sociale** de bază, să **participe la viața democratică** și să-și dezvolte **sentimentul de coeziune socială**.

Lăsând cifrele să vorbească pentru a demonstra, fără posibilitate de tăgadă, situația acută în care ne aflăm, amintim următoarele: România se află **pe penultimul loc**, în fața Greciei, la **cheltuielile pe student în standardul puterii de cumpărare**, iar statisticile europene arată că **38% dintre studenții români declară că au probleme financiare moderate**. Capacitatea de cazare în cămine a **scăzut în ultimii 15 ani cu 13%**, în ciuda noilor locuri promise, iar cheltuielile directe subvenționate de stat cu activitățile de consiliere și orientare în carieră sunt mai puțin de **26 de lei/an/student**, deși doar 37% dintre studenții români (cel mai mic procent din UE) consideră că au șanse bune de angajare după absolvire.

Vizavi de componenta de **cercetare**, România, alături de Bulgaria, este un **inovator modest**, cu o performanță în inovare sub 50% din scorul mediu al UE, și se află pe ultimul loc la nivelul țărilor UE. Rezultatele deficitare ale României în cercetare le observăm și în cadrul **Indicatorului Global de Inovare**, unde România ocupă locul 46 la nivel mondial, cu doar 35,95 de puncte din 100.

Acestea sunt doar unele din semnalele de alarmă ce ne atrag atenția asupra situației din sistemul de învățământ superior din România. Sumativ, propunerile ANOSR asupra Legii Bugetului de stat pentru anul 2021 sunt:

ANOSR este membru în:

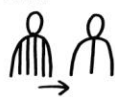
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

- Creșterea **finanțării de bază** cu 60,66% de la 4.596.280.000 lei (2020) la 7.384.561.503 lei, reprezentând un total de 0,6505% din PIB;
- **Creșterea fondului de burse studentești, garantând creșterea cuantumului bursei cu păstrarea numărului actual de bursieri**, cu 15,45% de la 788.152.000 lei (2020) la 909.893.904 lei, reprezentând un total de 0,0801% din PIB;
- Creșterea fondurilor alocate **subvenționării căminelor și cantinelor** universitare cu 195,17%, de la 178.458.774 lei (2020) la 526.754.848 lei, reprezentând un total de 0,0464% din PIB;
- Stabilirea unei **subvenții distincte pentru finanțarea** activităților Centrelor de Consiliere și Orientare în Carieră (**CCOC**) în valoare de 42,30 de lei per student/ an universitar. Fondurile necesare în acest sens sunt în valoare de 19.455.015 lei reprezentând 0,0017% din PIB;
- **Subvenționarea abonamentului pentru accesul studenților la Bibliotecile Centrale Universitare** prin alocare un fond total de 5.547.222 lei reprezentând 0,0005% din PIB;
- Creșterea fondurilor alocate pentru **Programul „Euro 200”** pentru a asigura fondurile necesare pentru creșterea cuantumului bonului valoric și a numărului de beneficiari cu 45,80% de la 12.738.000 lei (2020) la 18.571.530, reprezentând un total de 0,0016% din PIB;
- Creșterea fondului pentru **transportul public local** astfel încât toți studenții eligibili să poată beneficia de reducerea de 50% cu 549,28% de la 24.530.000 lei la 159.268.886 lei, reprezentând un total de 0,014% din PIB;
- Creșterea **fondului de investiții** cu 1.777,08% de la 127.115.000 (2020) lei la 2.386.050.600 lei, reprezentând un total de 0,2102% din PIB;
- Creșterea fondului alocat **Programului Național „Tabere Studentești”** cu 76,47% de la 6.069.000 lei (2019) la 10.710.000 lei, reprezentând un total de 0,0009% din PIB.

Solicitările ANOSR implică o creștere a bugetului învățământului superior cu **5.687.470.734 lei**, urmând ca bugetul total vizat să atingă **1,006% din PIB**. De asemenea, reiterăm nevoia de finanțare corespunzătoare a cercetării cu 1% din PIB.

Deși sistemul de învățământ superior necesită o reformă profundă a mecanismelor de finanțare și gestionare a resurselor, acestea nu vor reuși să producă un impact considerabil în lipsa resurselor necesare.

ANOSR este membru în:

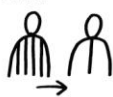
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Sinteză creșteri bugetare solicitate – Învățământ superior și Cercetare

Capitol bugetar	Sumă totală alocată în prezent (lei)	Sumă totală solicitată pentru anul 2021 (lei)	Suma necesară a fi alocată în plus în anul 2021 (lei)	Creștere procentuală necesară pentru a se ajunge la suma solicitată pentru anul 2021	Procent total din PIB solicitat a fi alocat în anul 2021 pentru acest capitol bugetar	Procent din PIB necesar a fi alocat suplimentar în anul 2021 pentru acest capitol bugetar pentru a se ajunge la suma solicitată
	1	2	3=2-1	4=(3/1)*100%	5=(2/PIB)*100%	6=(3/PIB)*100%
Finanțarea de bază (cuprinde Finanțarea suplimentară și FDI)	4.596.280.000	7.384.561.503	2.788.281.503	60,66%	0,6505%	0,2456%
Fondul pentru burse studentești	788.152.000	909.893.904	121.741.904	15,45%	0,0801%	0,0107%
Subvenția pentru cămine-cantine	178.458.774	526.754.848	348.296.074	195,17%	0,0464%	0,0307%
Centrele de Consiliere și Orientare în Carieră	:	19.455.015	19.455.015	:	0,0017%	0,0017%
Bibliotecile Centrale Universitare	:	5.547.222	5.547.222	:	0,0005%	0,0005%
Programul Euro „200”	12.738.000	18.571.530	5.833.530	45,80%	0,0016%	0,0005%
Fondul pentru transportul public local al studenților	24.530.000	159.268.886	134.738.886	549,28%	0,014%	0,0119%
Investiții	127.115.000	2.386.050.600	2.258.935.600	1.777,08%	0,2102%	0,199%
Tabere studentești	6.069.000	10.710.000	4.641.000	76,47%	0,0009%	0,0004%
TOTAL <i>solicitări creșteri bugetare învățământ superior</i>	5.733.342.774	11.420.813.508	5.687.470.734	99,20%	1,0060%	0,501%
Cercetare	5.087.040.000 0,48% din PIB (2019)	11.353.000.000 1% din PIB	6.265.960.000 (0,49% din PIB)	123,17%	1,00%	0,5519%
Transportul feroviar al studenților	:	214.500.588	:	:	0,0189%	:
TOTAL <i>solicitări creșteri bugetare Cercetare și ÎS</i>	11.034.883.362	22.988.314.096	11.953.430.734	108,32%	2,0249%	1,0529%

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

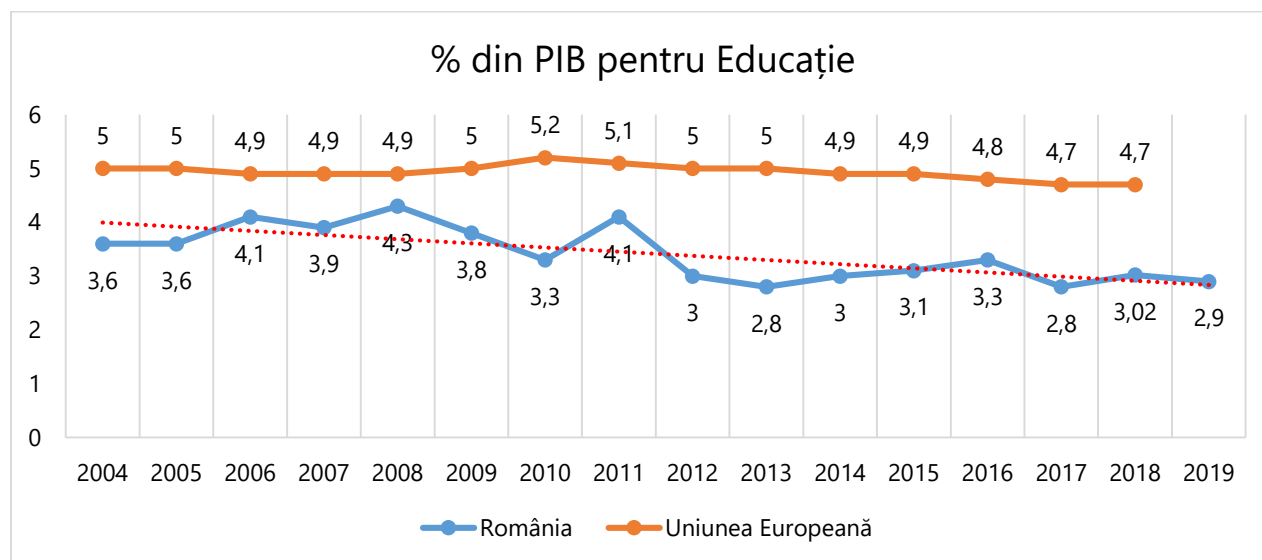

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Prezentarea contextului

Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România (ANOSR) a militat constant și a susținut demersuri pentru o finanțare adecvată a educației, și, deși numeroase studii au demonstrat că investițiile țintite în educație sunt fructificate într-o **multitudine de beneficii** sociale și economice pe termen scurt și pe termen lung, deja de **10 ani** - decidenții din sfera politică au derogat anual de la aplicarea articolului 8 al Legii Educației Naționale nr. 1/2011, care prevede:

*„Pentru finanțarea educației naționale se alocă anual din bugetul de stat și din bugetele autorităților publice locale **minimum 6% din produsul intern brut** al anului respectiv. Suplimentar, unitățile și instituțiile de învățământ pot obține și utiliza autonom venituri proprii. Pentru activitatea de cercetare științifică se alocă anual, de la bugetul de stat, **minimum 1% din produsul intern brut** al anului respectiv.”*

Grafic 1. Evoluția procentului din Produsul Intern Brut alocat educației în România și media în Uniunea Europeană (Sursa: Eurostat)

Observăm că de-a lungul timpului, procentul din PIB alocat educației s-a apropiat cel mai mult de media Uniunii Europene în anii 2008 și 2011, 2008 fiind anul cu cel mai mare procent din PIB alocat educației. Constatăm însă cu dezamăgire că începând cu anul 2008, finanțarea alocată educației a scăzut constant în termeni reali. Dezvoltarea sectorului educațional devine astfel sacrificată în favoarea altor destinații bugetare, **tendința pentru viitor nefiind momentan deloc una optimistă.**

În mod evident, criza economică care a debutat în 2008 a impus Guvernului să aloce un buget extrem de diminuat. Deși din 2008 economia României a crescut treptat, bugetul alocat educației a crescut la anumite capitole, în special componenta cheltuielilor salariale, însă **nici la**

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

momentul actual finanțarea educației nu a ajuns la nivelul finanțării din 2008, ci din contra, se îndepărtează din ce în ce mai mult de acest obiectiv. Problema **subfinanțării sistemului educațional** românesc persistă de mulți ani și este periodic expusă de către instituțiile la nivel național, european, internațional și nu numai.

În *Comunicarea Comisiei Europene privind îmbunătățirea și modernizarea educației*ⁱ se accentuează **nevoia pentru o finanțare adecvată** a educației pentru menținerea unui sistem educațional incluziv și calitate înaltă. Ultimul *Raport de țară din 2020 privind România*ⁱⁱ realizat de Comisia Europeană a concluzionat că România a realizat progrese limitate față de implementarea recomandărilor specifice ale Comisiei Europene din 2019. Punctual, România a înregistrat **progrese limitate** cu privire la **îmbunătățirea caracterului incluziv al educației** și nu a înregistrat **niciun progres** în ceea ce privește **îmbunătățirea competențelor prin sporirea relevanței pe piața forței de muncă** a educației, formării profesionale și a învățământului superior.

Precum arată Raportul de țară, **neconcordanța dintre cererea și oferta de competențe** a persistat în ultimii ani. Conform *Raportului Cedefop „Panorama competențelor”*ⁱⁱⁱ, în ceea ce privește **performanța sistemului de competențe**, România se află printre țările cu **cele mai slabe rezultate**, în mod special cu privire la **dezvoltarea și activarea competențelor**. Pe de altă parte, în anul 2018 **18%** dintre angajații cu studii superioare ocupau posturi ce **nu necesitau nivelul de calificare deținut** și **28%** dintre angajații cu vârsta între 25 și 34 de ani cu studii superioare ocupau un post pentru care erau necesare deținerea studiilor superioare, **însă competențele acestora nu corespundeau cerințelor postului**. Decalajul existent între rezultatele obținute în învățământul superior și cerințele pieței muncii, fiind deja unul mare, **riscă să crească** și mai mult având în vedere evoluția tehnologică și fenomenul constant de digitalizare la locul de muncă, cu atât mai mult accelerat în contextul de risc epidemiologic.

Lipsa de corelare a competențelor cu cerințele pieței forței de muncă determină la rândul său o **rată insuficientă de participare a populației tinere la forța de muncă**, într-un context în care deficitul de forță de muncă, inclusiv calificată, este în creștere. În anul 2019, ponderea **tinerilor** (15-29 de ani) care **nu sunt încadrați în piața muncii și nu urmează un program educațional sau de formare profesională (NEET)** în România se află printre cele mai ridicate la nivel UE^{iv} (**16,8%** în anul 2019). Mai mult de o treime dintre tinerii NEET erau foști lucrători descurajați, șomeri de scurtă durată și de lungă durată, acestea în contextul în care un procent mare de tineri părăsesc țara.

Finanțarea învățământului superior românesc a fost supusă unei analize^v și de către **Asociația Europeană a Universităților** (European University Association – EUA), una dintre cele mai relevante structuri reprezentative ale universităților la nivel european. Analiza realizată de EUA

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

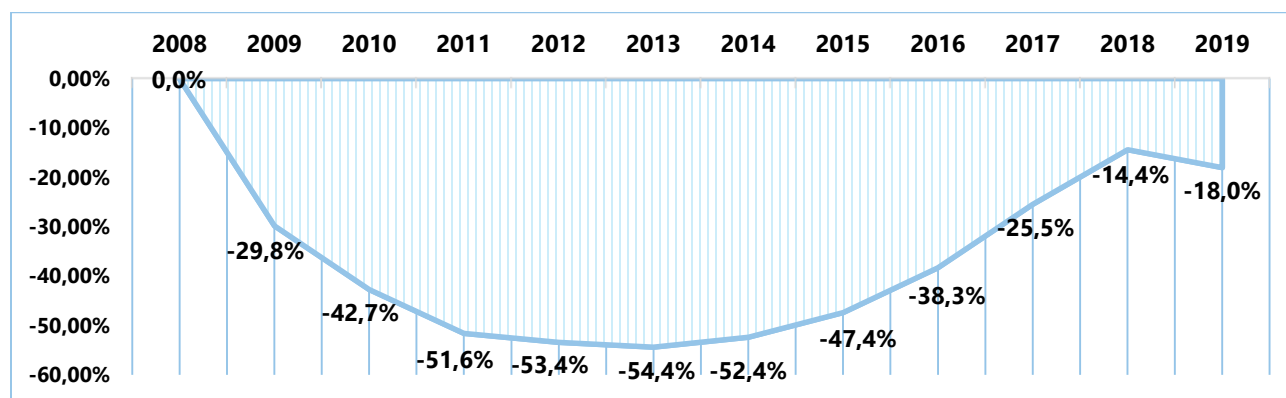
www.anosr.ro

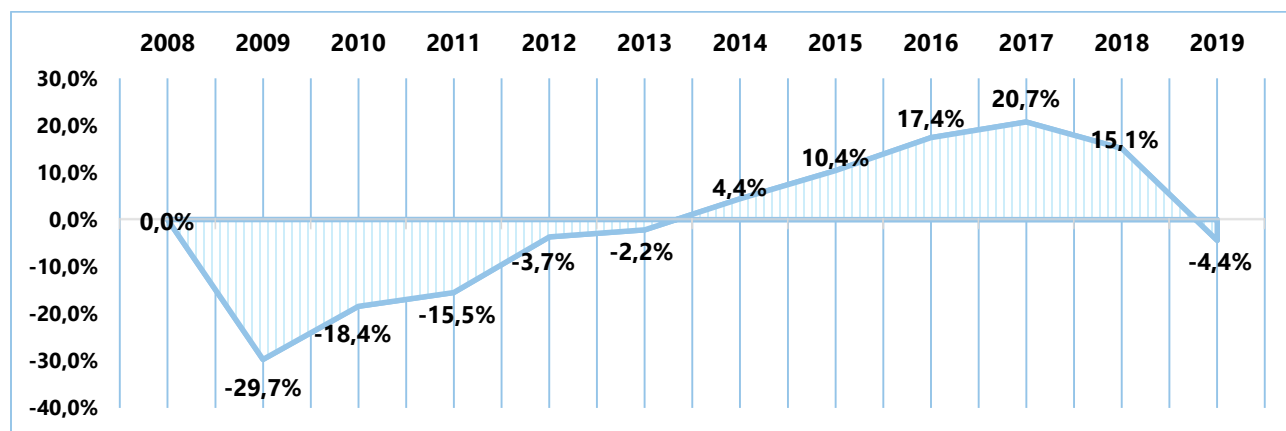
Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

a evidențiat faptul că **finanțarea învățământului superior** din România, raportat la 2008 și 2019, a fost **redușă cu aproape o cincime**. Deși principalele reduceri bugetare alocate învățământului superior au avut loc în perioada imediat următoare anului 2008, România a reluat creșterea investițiilor în învățământul superior abia în anul 2014, în pofida creșterilor economice existente până la acel moment. O altă concluzie a analizei EUA este că finanțarea învățământului superior a scăzut raportat la anul 2008, deși au existat creșteri economice și **reducerile bugetare au fost mai mari decât rata de scădere a numărului de studenți**, cauzată la rândul ei de declinul demografic și de fenomenul de „brain-drain”. Finanțarea învățământului superior a suferit din nou o **scădere în termeni reali și în anii 2019 și 2020**.

Grafic 2. Variația finanțării învățământului superior în termeni reali raport la anul 2008 (Sursa: EUA Public Funding Observatory)

Grafic 3. Variația finanțării învățământului superior raportat la anul anterior (Sursa: EUA Public Funding Observatory)

EUA a lansat, de asemenea, în octombrie 2020 un raport^{vi} cu privire la **impactul crizei Covid-19 asupra situației economice și financiare a universităților** în anul universitar 2020-2021. Astfel cum arată raportul pe componenta de sprijin oferit de către stat universităților, din cele 5 tipuri de sprijin considerate relevante în cadrul raportului, **statul român a asigurat doar două**, și anume **sprijin financiar pentru studiile științifice ce au vizat** noul coronavirus și pentru

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

achiziționarea de **device-uri**. Cât ține de celelalte tipuri de sprijin, 8 dintre țările ce au făcut parte din studiu au asigurat universităților sprijin financiar pentru întărirea capacității de cercetare și predare, 7 - sprijin financiar suplimentar pentru studenți și în cazul a 6 dintre țări statul a finanțat locuri suplimentare la buget.

La nivel general, studiul concluzionează că **soluțiile pentru depășirea unei crize** se pot identifica prin activități de cercetare și prin implicarea absolvenților de studii superioare înalt calificați și recomandă astfel guvernelor să **investească** cât mai ambițios în **domeniile relevante pentru un viitor sustenabil**. Luând în considerare experiența crizei din 2008, guvernele trebuie să recunoască faptul că **investițiile pe termen lung în învățământul superior și cercetare sunt esențiale pentru o redresare economică pe scară largă**, iar angajamentul pentru o finanțare sustenabilă, pe termen lung, reprezintă principalul imbold pentru generarea **de soluții științifice în fața provocărilor de sănătate publică și pentru asigurarea dezvoltării calificărilor persoanelor afectate de criză**.

În continuare, în cadrul unui briefing recent^{vii}, EUA arată că pe componenta de finanțare a învățământului superior mereu au existat **discrepanțe între țările din Uniunea Europeană**, discrepanțe ce au fost adâncite și mai mult de criza economică din anul 2008 între țările ce au continuat să investească în domeniile-cheie și țările ce au redus sumele investite. Astfel, din 2008 Luxemburg, Germania, Elveția, Norvegia, Austria și Danemarca, în pofida situației deficitare pe plan economic, **au crescut semnificativ finanțarea învățământului superior** raportat la PIB, în timp ce Cehia, **România**, Slovacia și Irlanda au redus finanțarea învățământului superior **chiar dacă tendințele creșterii economice erau pozitive**.

O finanțare adecvată și corelată cu celelalte sisteme europene de învățământ superior este factorul-cheie pentru dezvoltarea și atingerea potențialului maxim al **Spațiului European al Învățământului Superior** și al **Spațiului European al Cercetării**. Nu în ultimul rând, EUA atrage atenția actorilor decizionali naționali și europeni asupra nevoii de a **evita cât mai mult posibil ca criza generată de COVID-19 să adâncească și mai mult discrepanțele** privind investițiile existente în învățământul superior. În briefing-ul EUA se mai arată că țările care au luat măsuri de **austeritate pe plan financiar** în urma crizei economice din 2008 au ajuns să sufere **probleme structurale în ceea ce privește competitivitatea, recrutarea talentelor și infrastructura pe termen lung**.

Pe de altă parte, precum arată **Raportul privind implementarea Procesului Bologna la nivelul Spațiului European al Învățământului Superior**^{viii} lansat în anul 2020 de către UEFISCDI, **schimbările în condițiile economice**, cum ar fi criza economică din anul **2008, influențează dorința și posibilitățile tinerilor de a se înscrie în învățământul superior**, iar printre barierele către accesul la învățământul superior se poate afla raportul cost/beneficii, implicând taxele

ANOSR este membru în:

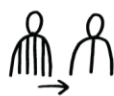
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

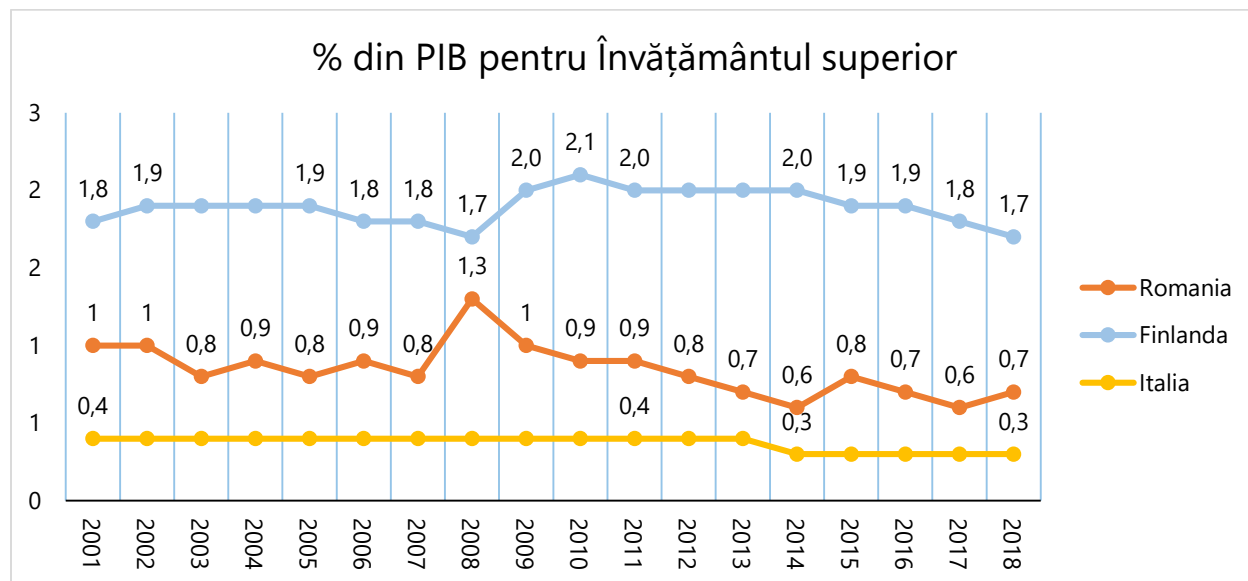

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

universitare, cele de școlarizare și posibilitățile de angajare după finalizarea studiilor. În consecință, având în vedere contextul crizei generate de COVID-19, se impune în mod special luarea de măsuri necesare, atât de către actorii decizionali, cât și de către universități pentru **eliminarea barierelor către accesul la învățământul superior determinate de dificultățile financiare întâlnite de tineri și adâncite de contextul epidemiologic.**

Grăfic 4. Evoluția procentului din Produsul Intern Brut alocat Învățământului superior în perioada 2001-2018 în comparația cu Finlanda (țara cu cea mai mare pondere din PIB alocată ÎS în 2018) și Italia (țara cu cea mai mică pondere din PIB alocată ÎS în 2018) (Sursa: Eurostat)

Tendința de scădere a procentului din PIB alocat Învățământului Superior este și mai pronunțată decât cea pentru educație în general. Acesta a scăzut constant de la **1,3%** în 2008 până la **0,6%** din PIB în 2017, astfel încât procentul s-a înjumătățit în doar 6 ani și a rămas la un nivel similar din 2014 până în 2018, cu mici creșteri.

La nivel de Uniunea Europeană, România se află de mult timp pe ultimul loc în ceea ce privește procentul din PIB alocat Educației (**3,2%** în 2018), în timp ce media la nivel de UE este de **4,7%**, iar țara cu cea mai mare pondere din PIB alocată Educației este Islanda (**7,3%**).

În ceea ce privește **rata de participare la învățământul superior**, situația devine din ce în ce mai critică. Atât **rata de înscriere în învățământul superior**, cât și **rata de absolvire** a studiilor superioare pentru grupa de vârstă 30-34 de ani **au scăzut în ultimii ani**. În cazul ponderii absolvenților de studii superioare cu vârsta între 30-34 de ani, România înregistrează cele mai slabe rezultate la nivelul țărilor membre UE, cu **25,8%^{ix} (2019)**, în timp ce media UE se află la **40,3%**. Situația este îngrijorătoare și în cazul ponderii adulților care participă la activități de învățare, în valoare de **1,3%** pentru anul 2019, fiind una dintre cele mai scăzute din UE.

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

În același timp disparitățile regionale sunt și ele ridicate, ponderea absolvenților de studii superioare în zona capitalei ajungând la 38%, în timp ce în celelalte regiuni variind de la 13% la 15%. Nu în ultimul rând, în ceea ce privește rata brută de cuprindere a tinerilor în învățământul universitar de licență, aceasta se află pe un trend descrescător^x.

Costurile ulterioare asociate investițiilor scăzute în educație sunt foarte ridicate, în mod special în cazul **persoanelor din grupurile sociale vulnerabile**. Adulții cu studii inferioare reușesc cu **o probabilitate de două ori mai mică să se angajeze**, să **aceseze serviciile sociale** de bază, să **participe la viața democratică** și să-și dezvolte **sentimentul de coeziune socială**^{xi}.

Acestea, dar și multe altele, semnalează **situația critică** din sistemul de învățământ din România, care persistă de-a lungul anilor și este de cele mai multe ori neglijată. Astfel, în vederea conturării deficiențelor, **ANOSR** vine cu o analiză a evoluției finanțării învățământului superior din ultimii ani și propuneri privind *Legea bugetului de stat pentru anul 2021*.

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

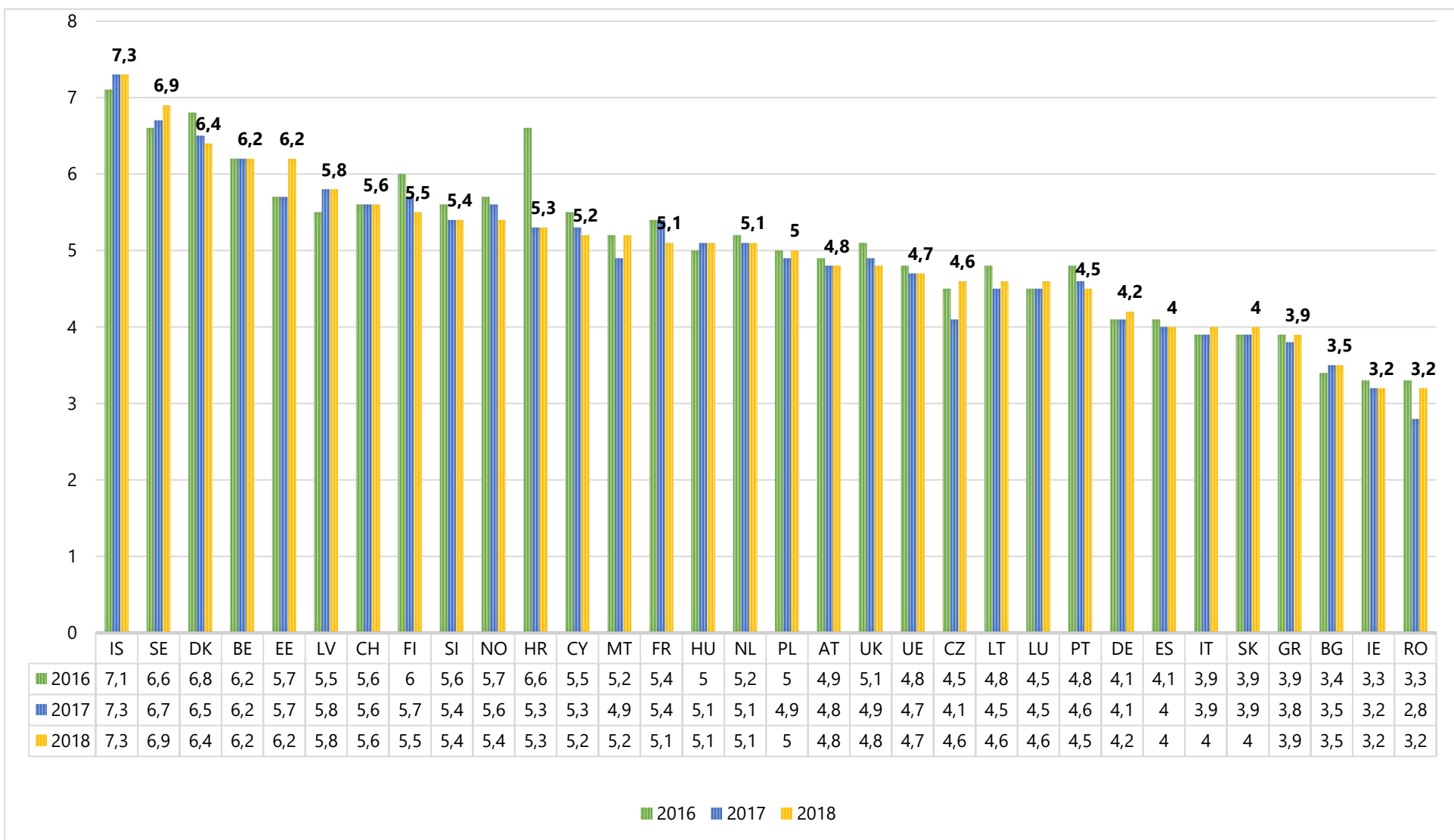

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

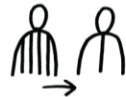
Grafic 5. Comparație procent din PIB alocat pentru educație între România și țări membre ale UE în perioada 2016 – 2018 (Sursa: Eurostat, General government expenditure by function (COFOG) [GOV_10A_EXP])

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

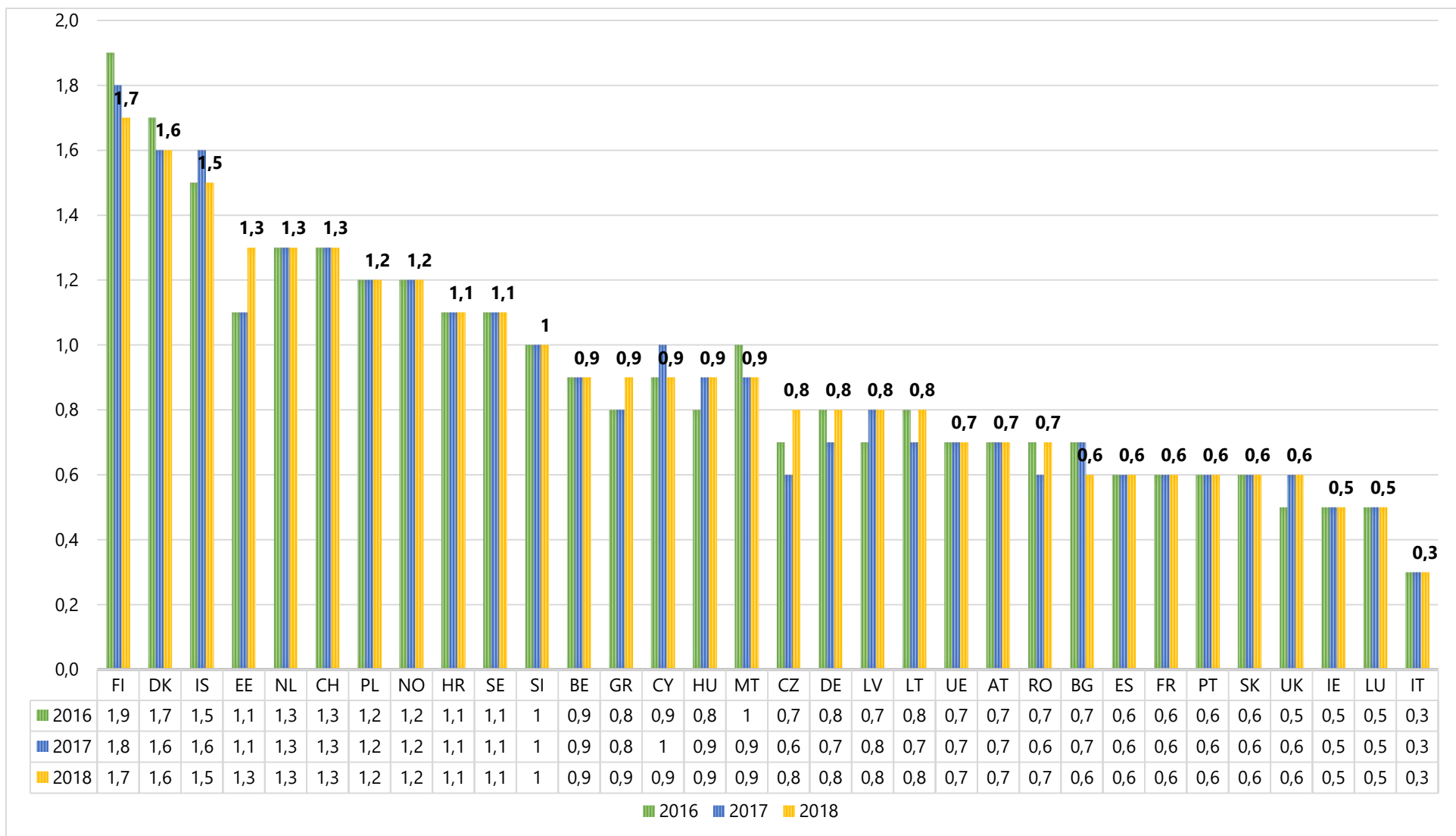

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

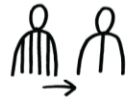
Grafic 6. Comparație procent din PIB alocat pentru învățământul superior între România și țări membre ale UE în perioada 2016 – 2018 (Sursa: Eurostat, General government expenditure by function (COFOG) [GOV_10A_EXP])

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

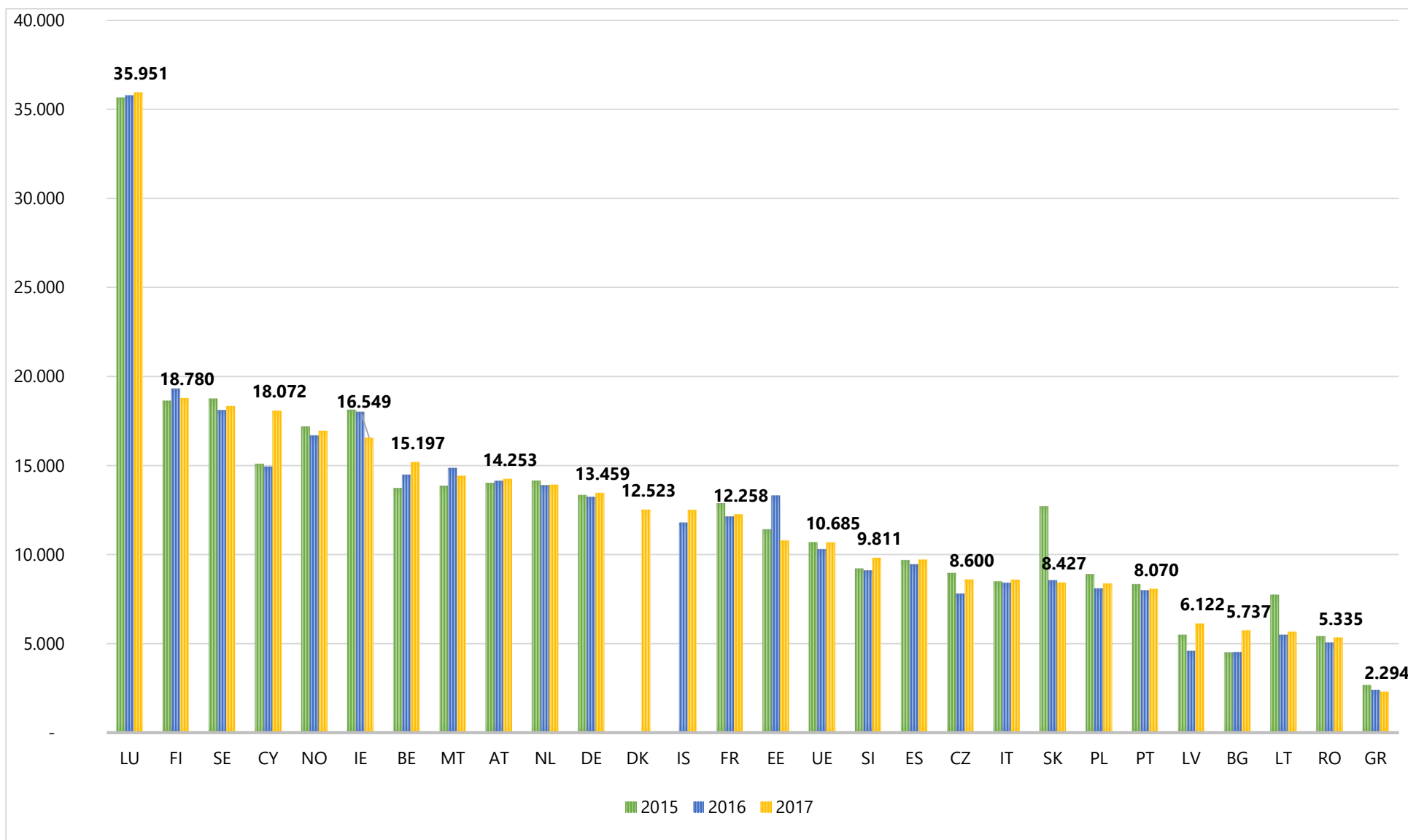

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

Grafic 7. Comparație cheltuielile per student exprimat în standardul puterii de cumpărare (SPC) în cadrul instituțiilor de învățământ superior între România și țări membre ale UE în perioada 2015 – 2017 (Sursa: Eurostat, Annual expenditure on educational institutions per pupil/student based on FTE, by education level and programme orientation [EDUC_UOE_FINI04])

ANOSR este membru în:

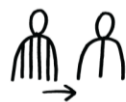
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

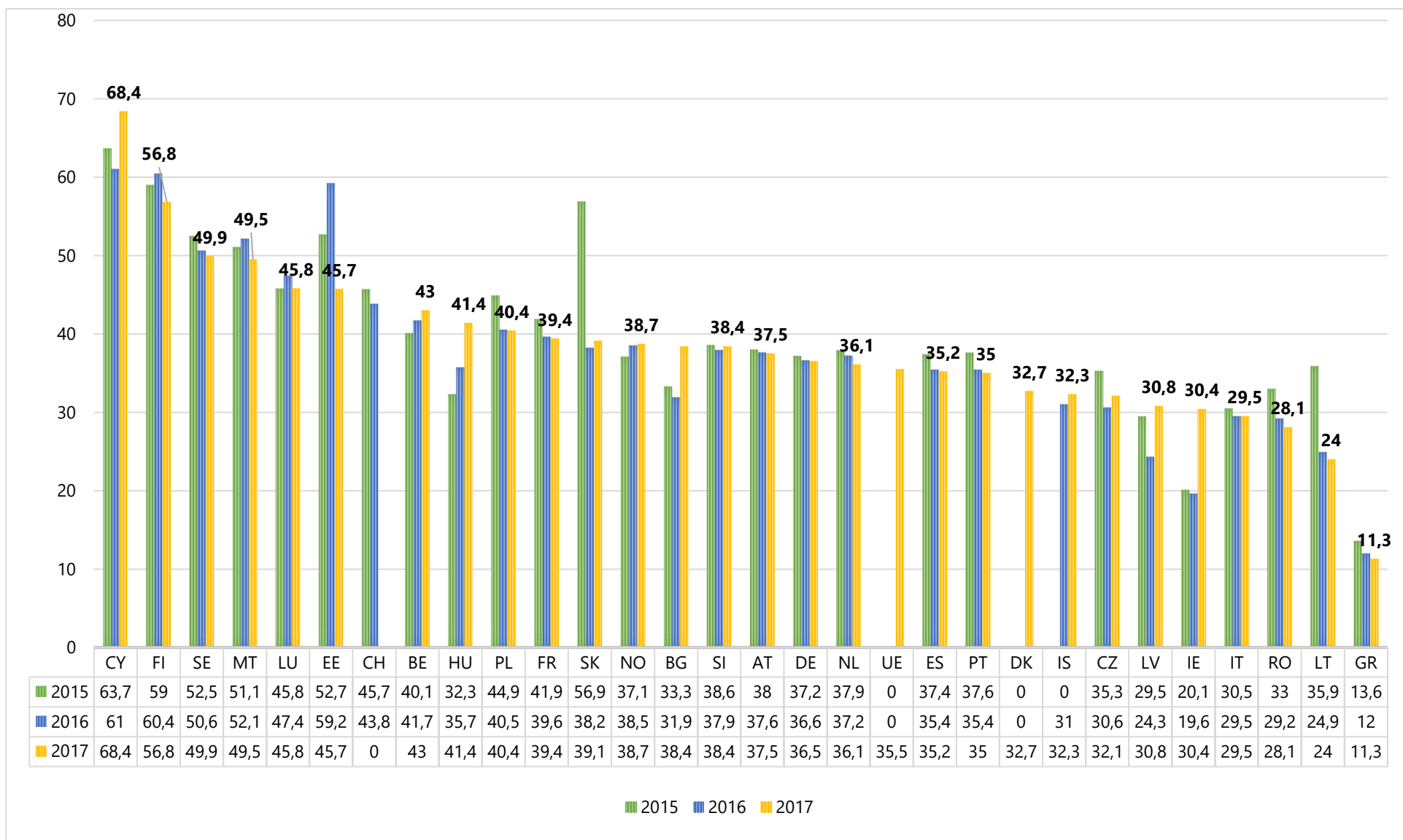

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Grafic 8. Comparație cheltuielile per student, exprimat în PIB per capita, în cadrul instituțiilor de învățământ superior între România și țări membre ale UE în perioada 2015 – 2017 (Sursa: Eurostat, Annual expenditure on educational institutions per pupil/student based on FTE, by education level and programme orientation [EDUC_UOE_FINI04])

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

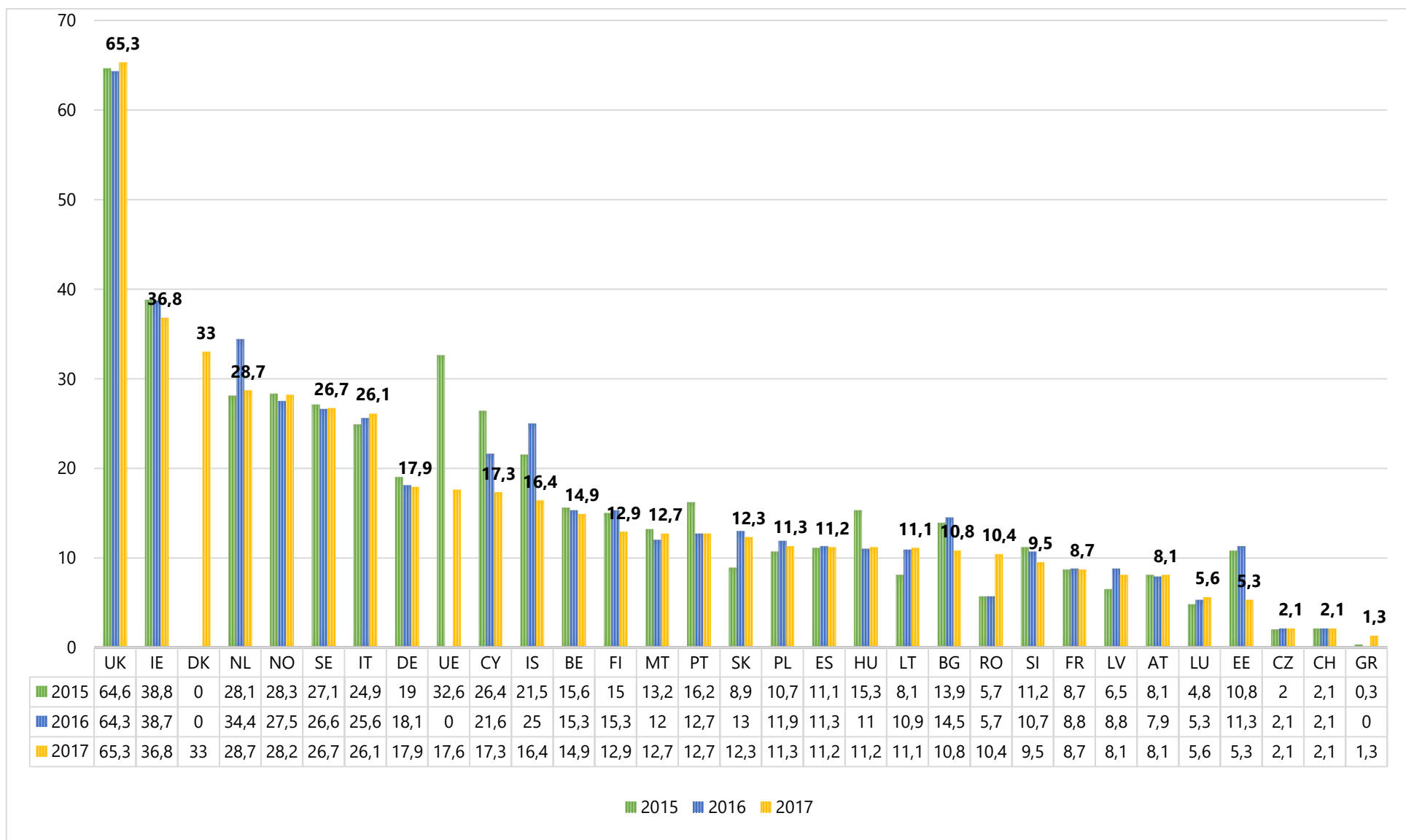
office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Grafic 9. Comparație ajutor financiar acordat studenților - ca % din totalul cheltuielilor publice alocate ÎS între România și țări membre ale UE în perioada 2015 – 2017 (Sursa: Eurostat, Financial aid to students by education level - as % of total public expenditure [EDUC_UOE_FINA01])

Beneficiile Educației

Beneficiile investițiilor în educație sunt dificil de cuantificat, acestea fiind însă în mod cert extrem de semnificative pentru societate, în mod direct sau indirect, și au **impact de lungă durată, resimțit** atât la nivel **individual**, cât și la nivel de **comunitate**. Studiile arată că discrepanțele reduse între nivelurile de studii absolvite de persoanele dintr-un anumit grup determină o **coeziune socială** mai ridicată^{xii}. Învățământul superior este considerat a fi, de asemenea, cel mai important factor de impact asupra **democrației** la nivelul țărilor europene, fapt determinat de implicarea civică și participarea la vot în general ridicate în cazul absolvenților de studii superioare^{xiii}. Așa cum participarea la vot este un indicator al **participării civice**, persoanele cu studii superioare sunt mai încrezătoare în faptul că **implicarea lor în viața socială și politică** este relevantă, spre deosebire de persoanele fără studii superioare^{xiv}.

Siguranța reprezintă una dintre nevoile umane esențiale, iar studiile demonstrează că **incidența criminalității** pentru majoritatea infracțiunilor scade semnificativ odată cu **creșterea nivelului mediu de educație al populației** de-a lungul generațiilor^{xv}. Nivelul de educație se dovedește a fi relevant și vizavi de dificultățile întâlnite în **educația copiilor** de către părinți, astfel încât părinții absolvenți de studii universitare întâlnesc dificultăți în educația copiilor cu o probabilitate de două ori mai mică decât cei cu studii secundare^{xvi}.

Studiile cu privire la **speranța de viață** elucidează faptul că persoanele cu studii superioare au o speranță de viață mai mare decât cele fără studii superioare, și anume, în cazul bărbaților cu studii superioare, speranța de viață este cu **8 ani** mai mare decât pentru bărbații fără studii superioare, în timp ce femeile cu studii superioare au o speranță de viață cu **4 ani** mai mare decât femeile fără studii superioare^{xvii}.

Cât ține de satisfacția privind viața, unul dintre studiile OECD realizat pentru majoritatea țărilor europene arată că absolvenții de studii superioare au o **stare de bine subiectivă** mult mai ridicată și sunt mult mai satisfăcuți de viața proprie, indiferent de venituri^{xviii}.

Privind sănătatea mintală, un subiect din ce în ce mai frecvent adus în atenția societății, persoanele cu studii superioare sunt de trei ori **mai puțin** predispuse de a suferi de depresie la vârsta de 30 de ani, comparativ cu persoanele cu studii secundare și, de asemenea, persoanele cu studii superioare **fac față mai bine stresului**, indiferent de mediul social^{xix}.

La nivel de societate, nivelul de educație influențează **veniturile fiscale**, acesta determină un salariu mai mare și implicit impozite și taxe plătite către stat în quantumuri mai mari, investițiile realizate de către stat în prezent în acest fel întorcându-se pentru o perioadă îndelungată de timp. Totuși, se consideră că **beneficiile non-economice** ale învățământului superior (inclusiv sănătatea

ANOSR este membru în:

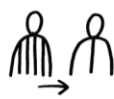
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

proprie, longevitatea, dezvoltarea cognitivă a copilului) și cele **externe sociale** (inclusiv democrația, cheltuielile mai reduse ale statului cu aceste persoane) au un impact mai semnificativ decât media salariilor absolvenților de studii superioare^{xx}. Nu în ultimul rând, **impactul educației și formării asupra creșterii productivității este aproximativ două ori mai mare decât impactul creșterilor salariale** ^{xxi}^[OBJ]

Rezultatele acestor studii, dar și multe altele, aduc dovezi substanțiale cu privire la beneficiile educației și ale investițiilor în aceasta și, de asemenea, arată fără tăgadă impactul substanțial al învățământului superior, agregat la nivel de societate, în multiple ipostaze.

Propunerile pentru Legea bugetului de stat pentru anul 2021

În vederea creionării evoluției finanțării Învățământului Superior și a propunerilor privind *Legea bugetului de stat pentru anul 2021*, analiza curentă continuă partea de metodologie a analizei ANOSR „Cifrele bugetului educației – unde suntem și unde ar trebui să fim” ^{xxii} lansată în noiembrie 2015. Datele care stau la baza calculelor ANOSR provin din platforma Tempo a Institutului Național de Statistică (INS), de la Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS), de la Ministerul Educației, Legile Bugetului de stat și din prelucrări proprii. Așa cum comunitatea universitară reprezintă o componentă dinamică a societății și a economiei, pentru a prezenta o imagine reală a modului în care a evoluat finanțarea nu este suficientă analiza sumelor alocate, ci și indexarea acestora cu **factorul inflaționist, creșterea economică și creșterile salariale**.

Ținând cont de faptul că anul 2008 reprezintă ultimul an înainte de criza economică, precum și anul cu cea mai mare finanțare a educației, acesta va deveni **punctul de reper** pentru cea mai mare parte a analizei noastre, deoarece un prim pas în resuscitarea sistemului educațional ar fi creșterea finanțării la un nivel comparabil cu cel din 2008.

Astfel, în vederea trasării evoluției finanțării învățământului superior și a propunerilor privind **Legea bugetului de stat pentru anul 2021**, au fost luați în considerare următorii factori:

1. **Factorul inflaționist** – cuantifică creșterea/scăderea ratei inflației și a deflației (unde este cazul), în perioada 2008-2020;
2. **Creșterea economică** – media procentelor creșterii economice din perioada 2008-2020, raportată la Produsul Intern Brut;
3. **Creșterile salariale** – medie aproximativă a creșterilor salariale din perioada 2012-2020.

ANOSR este membru în:

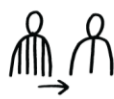
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Factorul inflaționist

Inflația reprezintă **creșterea generalizată a prețurilor bunurilor și serviciilor**, fiind măsurată prin indicii de prețuri de consum. În contrapartidă, **deflația** reprezintă o **scădere generalizată** a prețurilor bunurilor și serviciilor, fiind, însă, un fenomen mai rar întâlnit în România ultimilor ani.

Este inerent faptul că valoarea reală a investițiilor în *învățământul superior, precum în alte domenii de intervenție ale statului, este semnificativ influențată de factorul inflaționist*. Astfel, rata inflației/deflației constituie **un punct de reper** în vederea actualizării alocărilor bugetare pentru învățământul superior. În consecință, prin raportare la anul 2008, coeficientul agregat al ratelor inflației sau deflației este **1,48**.

An/Factor inflație	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rata inflației	6,3	4,74	7,96	3,14	4,95	1,55	0,83	-0,93	-0,54	3,32	3,27	4,04	1,58
Coeficient agregat anual	1	1,063	1,113	1,202	1,24	1,301	1,321	1,332	1,32	1,313	1,356	1,4	1,457
Coeficient agregat pentru anul 2021													1,48

Tabel 1. Rata inflației multianuală 2008 - 2020 (Sursa: INS Tempo)¹

Creșterea economică

Pornind de la faptul că **creșterea economică** este un bun al societății, aceasta ar trebui proiectată asupra tuturor aspectelor vieții cotidiene, inclusiv asupra sistemului educațional. De altfel, necorelarea cu acest indicator nu doar că ar aduce atingere asumării cu privire la procentul alocat din PIB, dar ar oferi o imagine nereală asupra situației finanțării, în contextul în care creșterea economică se traduce în potențialul statului de a investi în educație, adresând problemele semnalate în prezenta analiză în vederea atingerii beneficiilor succint trecute în revistă anterior. În consecință, este importantă includerea creșterii economice în cadrul indicatorilor pentru trasarea evoluției învățământului superior și proiectarea viitoarelor investiții în educație.

După criza financiară din 2008-2011, începând cu 2011 a fost înregistrată pentru prima dată o creștere economică de **2,0%** din PIB. Cu toate acestea, creșterea economică nu s-a reflectat asupra bugetului alocat educației în mod proporțional. De-a lungul timpului au existat creșteri bugetare la diverse capitole, creșteri survenite în urma demersurilor ANOSR, însă acestea nu sunt

¹ Calculat până în luna octombrie 2020.

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

nici pe departe suficiente pentru a rezolva **problema subfinanțării educației**. Astfel, creșterea medie economică din perioada 2011-2020 a fost de **3,07%** din PIB, iar indicatorul propus este **1,03**.

An	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Creștere procentuală reală PIB	1,9	2,0	3,8	3,6	3,0	4,7	7,3	4,5	4,1	-4,2
Media creșterii economice	1,9	1,95	2,567	2,825	2,86	3,167	3,757	3,85	3,878	3,07
Coefficient agregat pentru anul 2021										1,0307

Tabel 2. Evoluția creșterii procentuale reale din PIB în perioada 2011-2020 (Sursa: Eurostat, [Comisia Națională de Strategie și Prognoză](#))

Creșterile salariale

Esențiale pentru proiectarea creșterilor bugetare în domeniul educației sunt și **creșterile salariale** pentru personalul bugetar din sistemul de învățământ superior. În contextul în care principalele creșteri ale finanțării educației din ultimii ani au fost determinate de creșterile salariale, susținute și de ANOSR, trebuie să ținem cont de acest factor pentru a determina **dimensiunea reală a necesității de a investi în educație**, prin raportare atât la bugetul agregat, cât și la nevoile acute ale celorlalte destinații din domeniu, în afara cheltuielilor salariale. Astfel, am identificat următoarele etape de creșteri salariale.

Nr. crt.	Pentru personalul didactic și didactic auxiliar	Pentru personalul nedidactic
1.	Creșterea cu 8% a salariilor de bază începând cu 1 iunie 2012 prin OUG nr. 19/2012	
2.	Creșterea cu 7,4% a salariilor de bază începând cu 1 decembrie 2012 prin OUG nr. 19/2012	
3.	Creșterea cu 5% a salariilor de bază, începând cu 1 martie 2015, respectiv 1 septembrie 2015 prin OUG nr. 83 din 12 decembrie 2014	Creșterea cu 12% a salariilor de bază începând cu 1 august 2015 prin OUG nr. 27 din 30 iunie 2015
4.	Creșterea cu 15% a salariilor de bază începând cu 1 decembrie 2015 prin OUG nr. 54 din 4 noiembrie 2015	
5.	Creșterea medie cu 8,06% a salariilor de bază începând cu 1 august 2016 prin OUG nr. 20/2016 pentru modificarea și completarea OUG nr. 57/2015	

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Nr. crt.	Pentru personalul didactic și didactic auxiliar	Pentru personalul nedidactic
6.	Creșterea cu 15% a salariilor de bază începând cu 1 ianuarie 2017 prin Legea nr. 250/2016	Creșterea cu 15% a salariilor de bază începând cu 1 ianuarie 2017 prin OUG nr. 9/2017
7.	Creșterea cu 25% a salariilor de bază, a sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și a celorlalte elemente ale sistemului de salarizare începând cu 2018 prin Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice	
8.	Creșterea cu 20% a salariilor de bază, a sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și a celorlalte elemente ale sistemului de salarizare începând cu 1 martie 2018 prin Legea-cadru nr. 153/2017	
9.	Creșterea cu 10% prin acordarea unui spor de suprasolicitare neuropsihică personalului didactic de predare începând cu 1 decembrie 2018 prin Legea — cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu completările și modificările ulterioare	
10.	Creșterea medie cu 8-10% a salariilor de bază începând cu 1 ianuarie 2019 prin Legea-cadru nr. 153/2017 și OUG nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene	
11.	Creșterea medie cu 8-10% a salariilor de bază începând cu 1 ianuarie 2020 prin Legea-cadru nr. 153/2017 și OUG nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene	

În concluzie, vom utiliza un coeficient ponderat, calculat în funcție de numărul de cadre didactice și didactice auxiliare (32.850 – 78,98%) și cadre nedidactice (8.744 – 21,02%). Astfel, coeficientul luat în calculul analizei este de **3,37**.

Așadar, pentru proiectarea solicitărilor pentru *Legea bugetului de stat pentru anul 2021* vom folosi factori agregați obținuți din înmulțirea dintre factorul inflaționist (**1,48**), creșterea economică (**1,03**) și creșterile salariale (**3,37**) în funcție de capitolul bugetar. În continuare, pentru a asigura comparabilitatea nivelului de finanțare actual cu cel din anii anteriori, vom indexa cifrele alocate finanțării învățământului superior cu coeficientul agregat aferent fiecărui an financiar.

ANOSR este membru în:

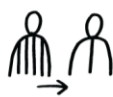
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

An/Creșterile salariale	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Cadre didactice și didactice auxiliare	1,16	1,16	1,28	1,47	1,59	1,83	2,74	3,29	3,58
Cadre nedidactice	1,16	1,16	1,16	1,49	1,49	1,72	2,15	2,34	2,55
Coeficient agregat	1,16	1,16	1,25	1,48	1,57	1,80	2,83	3,09	3,37

Tabel 3. Evoluția creșterilor salariale ale personalului din cadrul instituțiilor de învățământ superior perioada 2011-2020

Finanțarea de bază

Finanțarea de bază (FB) reprezintă principala sursă de venit a universităților din România, fiind acordată în baza unui contract instituțional, anual, semnat între Ministerul Educației și universitățile de stat. Suma atribuită se acordă în funcție de numărul de studenți, specializarea studiată, limba în care are loc procesul de predare, ciclul de studii.

Fiindcă sumele acordate finanțării de bază depind atât de alocația unitară pe student echivalent unitar, cât și de numărul de studenți, care s-a înjumătățit în perioada 2008 - 2020, vom urmări modul în care a evoluat **alocația unitară per student echivalent unitar** (SEU, aceasta cuprinzând și cheltuielile medii pentru finanțarea suplimentară și fondul pentru dezvoltare instituțională). Pe de altă parte, având în vedere că finanțarea de bază acoperă în cea mai mare parte cheltuielile salariale, iar o creștere a finanțării de bază ar trebui să acopere necesarul real și pentru celelalte tipuri de cheltuieli incluse pentru indexarea alocației unitare per student am utilizat un coeficient agregat dintre creșterile salariale și creșterea economică.

Chiar dacă față de anul 2015, alocarea bugetară per student echivalent a crescut până în anul 2020 cu **62,12%**, abia în anul 2016 (**3.128** lei) s-a ajuns din nou la o alocare bugetară per student echivalent unitar comparabilă cu cea din anul 2008 (**3.122** lei), în contextul în care costurile generate de creșterile salariale au crescut, iar valoarea banilor este diferită. Totuși, discrepanța între alocația unitară acordată și cea necesară prin indexare a crescut din ce în ce mai mult și a devenit și mai mare după anul 2017, odată cu aplicarea creșterilor salariale din Legea salarizării unitare.

În comparație cu alte țări membre ale Uniunii Europene (vezi *Graficul 7*), România se află pe **penultimul loc (cu 5.737 SPC)** la capitolul de cheltuieli/student exprimate în **standardul puterii de cumpărare** (SPC) în cadrul instituțiilor de învățământ superior, în timp ce **media UE este de două ori mai mare (cu 10,685 SPC)**, iar pe primul loc se află Luxemburg, cu **35,951 SPC**, de aproape 7 ori mai mare. Utilizarea standardului puterii de cumpărare permite o comparație corectă între țări, atenuând diferențele privind **starea economică și nivelul de trai**. Astfel, chiar

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

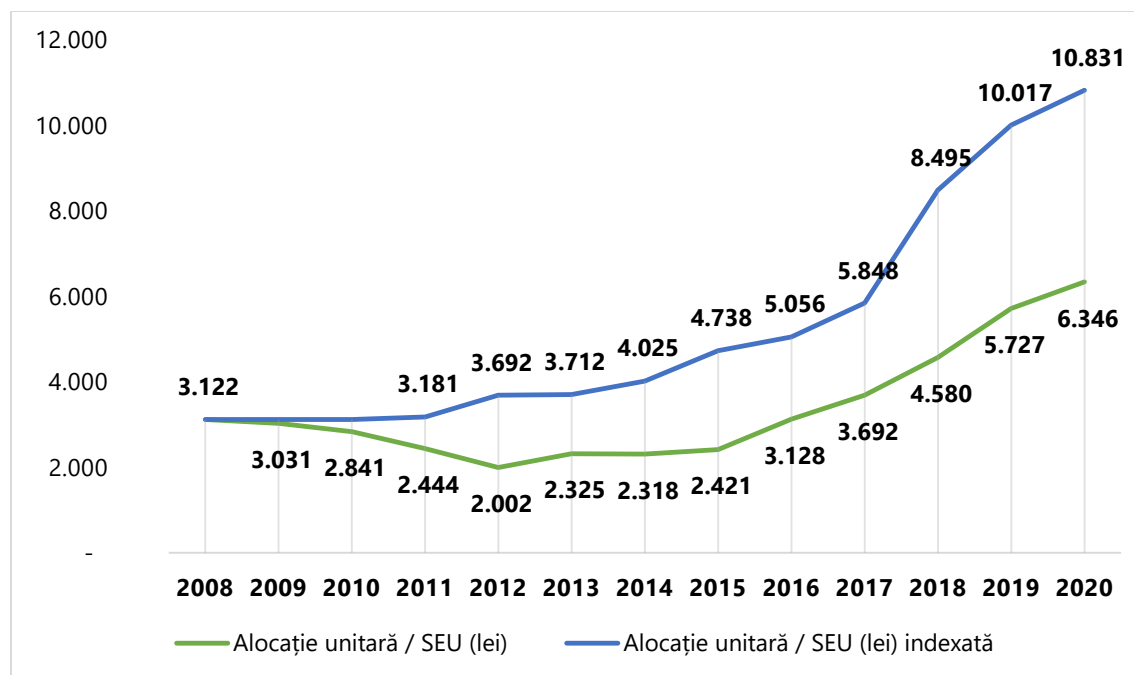
 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

dacă eliminăm factorii precum bunăstarea economică și nivelul de trai, **România în continuare arată rezultate slabe în privința finanțării învățământului superior.**

Grafic 10. Evoluția alocației unitare per student echivalent unitar (SEU)

Având în vedere faptul că alocarea **finanțării de bază** produce ce mai semnificativ impact asupra sistemului de învățământ superior, considerăm importantă această creștere cu atât mai mult în contextul învățământului online și a lipsei de predictibilitate privind modul de desfășurare a activităților didactice în următoarea perioadă. În mod cert, procesul de predare-învățare necesită **investiții suplimentare** pentru îmbunătățirea acestuia, pentru asigurarea unei **infrastructuri digitale de calitate**, precum și pentru dezvoltarea **competențelor cadrelor didactice și ale studenților**^{xxiii}.

De asemenea, orice modificare negativă a acestei sume sau lipsa unei corelări adecvate a valorii finanțării de bază cu creșterile salariale, spre exemplu, poate duce la probleme destul de grave în ceea ce privește **managementul universitar**, afectând implicit autonomia instituțiilor de învățământ superior.

Având în vedere factorul agregat raportat la anul 2008, în anul 2021 alocația unitară per student echivalent unitar ar trebui să fie de minimum **10.831** lei/student echivalent. Prin raportare la numărul de studenți echivalenți (la 1 ianuarie 2020), ar presupune o sumă de circa **7.384.561.503** lei (finanțarea de bază, suplimentară și FDI).

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

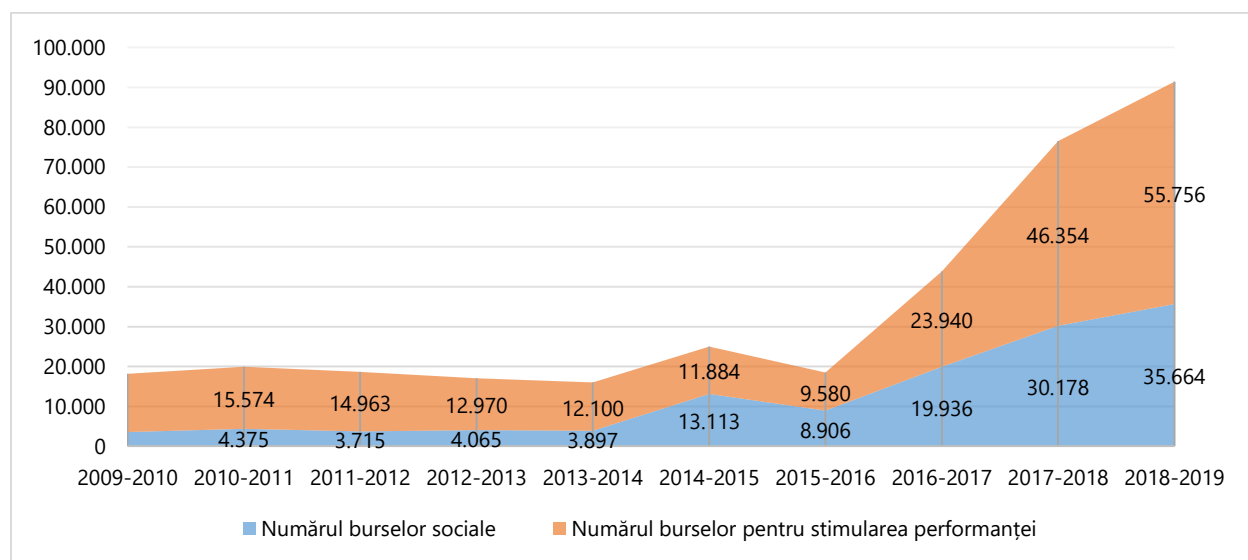
Fondul pentru burse studențești

Bursele, indiferent de tipul acestora (sociale, de merit sau performanță ș.a.m.d.), reprezintă unul dintre principalele mijloace prin care statul român stimulează **performanța**, respectiv sprijină o cât mai mare **incluziune socială a studenților și potențialilor candidați pentru a accesa, parcurge și finaliza studiile în cadrul învățământului superior**.

Fondul pentru burse studențești se alocă în conformitate cu **articolul 223 al Legii Educației Naționale nr. 1/2011**, care prevede că acesta este repartizat în funcție de „*numărul de studenți de la învățământul cu frecvență, fără taxă de studii*”. Universitățile au, de asemenea, posibilitatea de a alocă **fonduri pentru bursele studențești din venituri extrabugetare, fiind, de altfel, un criteriu de calitate în aprecierea asigurării calității la nivel instituțional**.

Una dintre realizările ANOSR în această direcție a fost adoptarea *Ordinului Ministrului Educației Naționale nr. 3392 din 27 februarie 2017 privind stabilirea Criteriilor generale de acordare a bursei și a altor forme de sprijin material pentru studenții și cursanții din învățământul superior de stat, învățământ cu frecvență*, care include o mare parte dintre solicitările federației. Conform acest ordin, **minimum 30% din fondul de burse** repartizat universităților este alocat pentru categoria de **burse sociale**.

În anul universitar **2012-2013**, **0,85%** din totalul studenților înmatriculați beneficiau de burse sociale, în timp ce în anul universitar **2018-2019** numărul acestora a crescut la **7,75%**. Totodată, în anul universitar 2012-2013, **2,7%** dintre studenți beneficiau de burse de merit și studiu, numărul acestora crescând până la **12,12%** din numărul studenților înmatriculați, în anul universitar **2018-2019**.

Grafic 11. Evoluția numărului de burse (Sursa: Ministerul Educației)

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

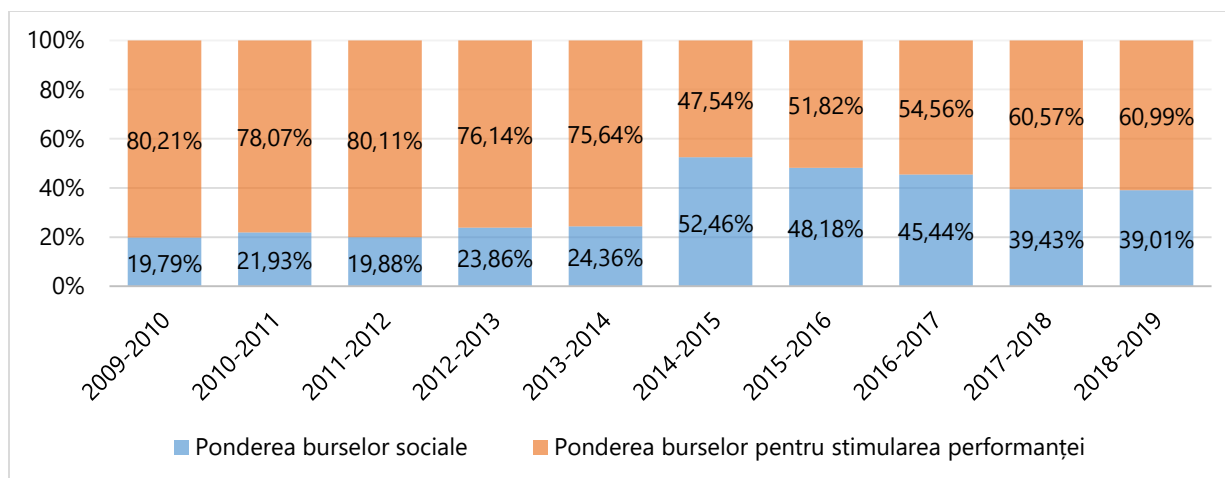

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Grafic 12. Evoluția ponderii burselor sociale și de stimulare a performanței (Sursa: Ministerul Educației)

An	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Număr burse sociale	3.601	4.375	3.715	4.065	3.897	13.113	8.906	19.936	30.178	35.664
Număr burse pentru stimularea performanței	14.593	15.574	14.963	12.970	12.100	11.884	9.580	23.940	46.354	55.756
Total	18.194	19.949	18.678	17.035	15.997	33.329	24.648	43.876	76.532	91.420
% sociale	19,79%	21,93%	19,88%	23,86%	24,36%	52,46%	48,18%	45,44%	39,43%	39,01%
% stimularea performanței	80,21%	78,07%	80,11%	76,14%	75,64%	47,54%	51,82%	54,56%	60,57%	60,99%

Tabel 4. Evoluția numărului de burse în funcție de tipul acestora (Sursa: CNFIS, Ministerul Educației, prelucrare proprie)

În **2016**, pentru prima dată după șapte ani, alocarea bugetară/student bugetat a crescut cu **20,29%**, de la **69 lei**, la **83 lei**, în urma demersurilor realizate de ANOSR. Ulterior, în **2017** aceasta a crescut până la **201 lei/lună**, suma totală destinată acestui fond la nivel național fiind de circa **675.106.740 lei**. Chiar și în condițiile acestor creșteri, niciun tip de burse nu acoperă și cheltuielile lunare ale studenților cu articolele de îmbrăcăminte, încălțăminte și alte aspecte cotidiene de acest tip, respectiv cu materialele de studiu necesare și eventualele participări la manifestări științifice, dacă e să ne referim la bursele de merit sau de performanță.

Un Policy brief^{FCXIV} recent publicat de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării (UEFISCDI) concluzionează că prin raportare la numărul de studenți înmatriculați la buget, proporția numărului de studenți beneficiari de burse sociale standardizate a crescut în perioada **2014/2015 – 2018/2019** de la **32,8%** la **40,25%**. Deși au existat creșteri relevante a numărului de burse atât sociale, cât și pentru stimularea performanței, cea mai semnificativă creștere a avut loc în cazul burselor sociale - o creștere de **4,57%** din

ANOSR este membru în:

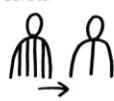
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

numărul de studenți bugetați, în timp ce în cazul bursei acordate pentru stimularea performanței creșterea a fost de **2,88%**.

Utilizarea integrală a fondului de burse sociale și respingerea unor dosare care se încadrează în condițiile de eligibilitate stabilite la nivel național, în ciuda creșterii numărului de burse sociale, în special în urma creșterii fondului de burse, demonstrează atât **eficiența politicilor de echitate, cât și necesitatea** acestora pentru susținerea studenților din categoriile defavorizate în vederea accesării studiilor superioare și continuarea acestora.

În decembrie 2020, ANOSR a lansat un studiu cu privire la **coșul minim al studentului** - „Creșterea quantumului minim al bursei - politică de echitate necesară în învățământul superior românesc”^{xxv}. Conform studiului, **quantumul minim al bursei sociale**, pornind de la **cheltuielile minime de masă și de cazare** ajunge la un total de **838** de lei, cu **44,48%** mai mult decât quantumul minim al bursei sociale stabilit de către CNFIS pentru anul 2020. În continuare, dacă calculul include și alte cheltuieli cum ar fi cele cu produsele de uz casnic, igienă personală, cheltuielile de transport, cheltuielile cu materialele de studiu și cele de îmbrăcăminte și încălțăminte, **cheltuieli ce asigură toate nevoi fundamentale**, valoarea estimată a unei burse sociale ajunge la **1.172,34** de lei, cu **102,12%** mai mult decât quantumul minim al bursei sociale pentru anul 2020.

Deși sistemul de burse sociale își asumă sprijinirea spre accesarea educației terțiare pentru tinerii din mediile defavorizate, în realitate acestea **nu își ating cum ar trebui scopul**. Conform ultimului Raport Eurostudent^{xxvi}, **38%** dintre studenții români (media UE=29%) au **probleme financiare moderate**, cu mult peste media europeană. Studenții ai căror părinți au o **situație financiară rea sau foarte rea, studenții cu dizabilități și studenții ce depind financiar de sistemul național de acordare de burse** întâmpină **dificultăți financiare peste medie**.

În 2019, **rata abandonului timpuriu din sfera educației și formării** (grupa de vârstă 18-24 de ani) a scăzut pentru al doilea an consecutiv la **15,3%** (media UE: **10,3%**)^{xxvii}. De asemenea, conform Raportului Comisiei Europene^{xxviii}, integrarea limitată în cadrul ocupării forței de muncă, al **educației**, al sănătății și al serviciilor sociale **nu permite o incluziune durabilă** a diverselor grupuri defavorizate pentru a ocupa locuri de muncă și a evita excluderea socială. De asemenea, România are un număr mare de persoane care trăiesc în risc de sărăcie sau excludere socială - **un român din trei este încă în pericol de sărăcie și excludere socială**.

În ceea ce privește eficiența și necesitatea bursei sociale, în cadrul aceluiași Policy brief realizat de UEFISCDI se accentuează faptul că pe parcursul desfășurării studiilor, **bursa socială determină diminuarea problemelor de parcurs școlar al studenților** (cum ar fi abandon, exmatriculare, repetenție) și creșterea numărului de studenți integrați/absolvenți. Totodată,

ANOSR este membru în:

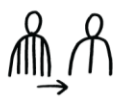
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

între acordarea unei burse sociale și performanța academică există o relație semnificativă, cu alte cuvinte, **studenții care beneficiază de burse sociale sunt într-o măsură mai mare integraliști și se confruntă cu mai puține probleme pe parcursul de studiu.** În același timp, **relevanța acordării sprijinului financiar studenților din mediul rural** este susținută și prin faptul că **ponderea beneficiarilor de bursă socială dintre absolvenții de liceu din mediul rural** este **semnificativ mai mare** decât în cazul absolvenților de liceu din mediul urban, astfel determinând **creșterea accesului tinerilor din mediul rural la învățământul superior.**

Cu privire la **percepția studenților** vizavi de sistemul de acordare a bursei sociale, Policy brieful realizat de UEFISCDI arată că toți participanții la interviuri și-au manifestat **satisfacția față de politica de acordare a bursei sociale**, iar **rolul** acestora a fost apreciat ca fiind de **sprijin relevant pentru continuarea studiilor.** De asemenea, participanții au menționat ca **beneficiu** al bursei sociale **independența financiară** și au declarat că în absența sprijinului financiar de acest tip ar încerca să apeleze la alte surse de venit, ceea ce **ar presupune scăderea prezenței la activitățile didactice, scăderea performanței academice** și eventual, i-ar putea determina să **abandoneze studiile.**

Nu în ultimul rând, printre **soluțiile studenților** privind sistemul de acordare a bursei sociale, aceștia au **evidențiat nevoia de creștere a numărului de burse sociale** pentru a acoperi **toate solicitările eligibile, ridicarea plafonului de venit**, revizuirea și extinderea listei de boli grave, **creșterea cuantumului bursei sociale pentru a acoperi integral costurile de masă și de cazare** și respectarea dreptului de acordare a **bursei sociale și studenților în regim cu taxă.**

Ca rezultat al solicitărilor **ANOSR**, Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS) a identificat **cuantumul minim al bursei sociale la 700 de lei pentru anul 2021.** La momentul actual, decizia se află în consultare publică până în data de 28 ianuarie 2021. Deși acest rezultat este unul **favorabil pentru studenții din România și demonstrează faptul că actualul cuantum minim este necorelat realităților, ANOSR** va continua în viitor demersurile pentru **creșterea cuantumului minim al bursei sociale treptat** până la 838 de lei, și ulterior 1.172 de lei, militând în același timp pentru corelarea **cuantumului minim al unei bursei sociale prin raportare la creșterea cuantumului salariului minim brut pe economie**, prin actele normative aferente.

Deși cuantumul minim al bursei sociale va crește la nivel național, bursierii statului român continuă a fi discriminați din acest punct de vedere. Discrepanțele dintre studenții români și bursierii statului român în ceea ce privește bursele de care beneficiază au crescut dramatic în urma creșterii alocării bugetare pentru burse/student bugetat de **la 69 la 201 lei** și cu atât mai mult a identificării cuantumului minim al unei burse la nivel național de **către CNFIS la 700 de lei**, dat fiind faptul că bursele de care beneficiază studenții bursieri ai statului român nu au crescut din

ANOSR este membru în:

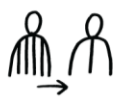
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

anul 2008. Bursa de care beneficiază aceștia în prezent este de **65 de euro** pentru ciclul licență, **75 de euro** pentru ciclul de master, respectiv **85 de euro** pentru studenții doctoranzi. În prezent, nicio bursă oferită studenților din România nu ar trebui să poată fi mai mică de **cuantumul minim stabilit la nivel național de către CNFIS**, asistând astfel la o situație de discriminare și puternică inechitate în raport cu studenții bursieri ai statului român.

Astfel, ANOSR solicită creșterea burselor de care beneficiază bursierii statului român la valoarea bursei minime propuse de CNFIS în valoare de **700 de lei**, pentru elevi și pentru studenții care urmează programe de studii de licență și de masterat, iar pentru studenții doctoranzi să se alinieze cuantumul bursei cu cel pentru studenții doctoranzi români, cuantum stabilit la **1.156 lei**.

Cel mai important însă este ca numărul de beneficiari ai burselor să nu se diminueze odată cu creșterea cuantumului minim al bursei sociale. Astfel, având în vedere **creșterea cuantumului minim al bursei sociale de la 580 la 700 de lei**, începând cu anul 2021, lansată în dezbatere publică, CNFIS acceptând faptul că valoarea actuală nu acoperă cheltuielile de cazare și masă, conform legii, se impune **corelarea subvenției/student** bugetat stabilit prin modificarea *Legii Educației Naționale nr. 1/2011*, art. 223, alin. 9², pentru a asigura cel puțin **menținerea numărului de burse** acordate în momentul actual prin **creșterea subvenției de la 201 la 242 de lei/lună/pe toată durata anului universitar (12 luni)/student** de la învățământul cu frecvență, fără taxă de studii. Creșterea cuantumului minim al bursei necorelată cu creșterea subvenției ar putea produce, în caz contrar, **o premieră istorică negativă** în sensul scăderii numărului de burse, iar **scăderea acestui număr în timpul anului universitar ar fi absolut inimaginabilă**. Tocmai de aceea, ANOSR recomandă pe viitor ca discuțiile privind cuantumul minim al burselor să se poarte înaintea începerii anului universitar.

Având în vedere creșterea subvenției până la **242 de lei**, fondurile alocare burselor cresc de la **726.754.896 de lei** la **874.998.432 de lei** (pentru un număr de 301.308 studenți bugetați – 1 octombrie 2019), ceea ce înseamnă o creștere de **20,4%**.

În continuare, în ceea ce privește bursele etnicilor români, conform datelor prezentate în *Raportul Ministerului Educației privind starea învățământului superior din România 2018*^{xxix}, creșterea cuantumului burselor de care beneficiază bursierii statului român de la **65 de euro** și **75 de euro** până la **700 de lei** - în cazul studenților de la ciclurile de licență și masterat, și de la **85 de euro** la **1156 de lei** - în cazul studenților-doctoranzi, ar reprezenta o majorare de la **16.511.064 de lei** la **34.895.472 de lei**, respectiv o creștere de **111,35%**.

În vederea implementării **solicitărilor ANOSR în ceea ce privește bursele studentești**, este necesară **creșterea generală a fondurilor** alocate cu acest scop de la **788.152.000 de lei** la

ANOSR este membru în:

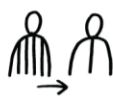
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

909.893.904 de lei, reprezentând o creștere de **15,44%**, cu un impact bugetar de doar **121.741.904** de lei, adică **0,0107% din PIB**.

Problemele sociale cu care se confruntă România ar trebui să fie suficiente pentru a determina decidenții, implicit și universitățile, să aloce mai multe resurse pentru a încerca să faciliteze accesul categoriilor defavorizate la studii universitare. În concluzie, este relevantă și necesară suplimentarea fondului de burse pentru a crește **numărul beneficiarilor, în special studenții din categoriile defavorizate, precum și creșterea premiei performanței academice a studenților, prin majorarea corelativă a acestor burse ce ar rezulta din propunerile ANOSR.**

Subvenția pentru cămine-cantine

Serviciile de cazare și masă pentru studenți sunt printre cele mai importante servicii de sprijin oferite de instituțiile de învățământ superior din România. În majoritatea cazurilor, aceste servicii sunt oferite de universități în regim propriu, constituind cea mai accesibilă variantă pentru studenți. De altfel, arhitectura acestui tip de servicii datează din perioada regimului comunist, fiind ulterior dezvoltată odată cu creșterea numărului de studenți și de instituții de învățământ superior^{xxx}.

Legea Educației Naționale nr. 1/2011 reprezintă izvorul principal de lege privind acordarea acestor servicii sociale, dreptul studenților de a fi cazați fiind stipulat în **art. 205 alin. (12) și următoarele**. Ministerul Educației alocă o subvenție, generic cunoscută drept **subvenția cămine-cantine**, restul cheltuielilor fiind în responsabilitatea instituțiilor de învățământ superior, acoperite din venituri proprii^{xxxi}.

Astfel, în conformitate cu **art. 205 alin. (12) din Legea Educației Naționale nr. 1/2011**, „*cheltuielile de întreținere a internatelor, a căminelor și a cantinelor universităților se acoperă din veniturile proprii ale instituțiilor de învățământ respective și din subvenții de la buget cu această destinație*”. De asemenea, se precizează în cadrul aceluiași articol, dar la **alin. (13)**, faptul că „*tarifele practicate de universități pentru studenți la cămine și cantine sunt cel mult egale cu diferența dintre costurile de funcționare, cuprinzând cheltuielile de personal, cheltuielile cu utilitățile, cheltuielile cu materiile prime și consumabile și cheltuielile de întreținere curentă și, respectiv, subvențiile de la bugetul de stat*”.

Subvenția se alocă **lunar**, pentru **fiecare student bugetat cazat**, în funcție de mai multe categorii:

- a)** Studenți români;
- b)** Studenți din țările UE și SEE;

ANOSR este membru în:

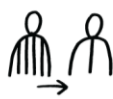
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

- c) Studenți români copii de cadre didactice;
- d) Studenți români orfani;
- e) Studenți din case de copii;
- f) Studenți străini bursieri ai statului român

Alocația bugetară **diferă de la lună la lună**, în funcție de **anotimp**, pornind de la considerentul că în funcție de **temperaturile exterioare** și de **gradul de solicitare** a studenților, cheltuielile cu căminele diferă semnificativ. De o subvenție de cămin mai ridicată beneficiază categoriile de studenți menționate anterior la lit. b)-f).

Lună/An financiar	Subvenție/ lună				
	2009 -2013	2014 - 2017	2018	2019*	2020*
Ianuarie	137	151	160	232	232
Februarie	137	151	160	232	232
Martie	118	130	135	196	196
Aprilie	100	110	110	160	160
Mai	83	91	96	139	139
Iunie	57	63	80	116	116
Iulie	40	44	80	116	116
August	43	47	80	116	116
Septembrie	43	47	80	116	116
Octombrie	100	110	110	160	160
Noiembrie	137	151	151	219	219
Decembrie	137	151	160	232	232
Subvenție unitară/an	1.132	1.246	1.402	2.034*	2.034*

Tabel 5. Subvenția unitară cămine-cantine, în funcție de lună, în perioada 2009-2020 (sursa: Ministerul Educației, *prelucrare proprie)

Prin urmare, conform legislației în vigoare, regia de cămin, sau taxa pe care studenții trebuie să o plătească, este clar definită și nu este distinctă în funcție de condițiile de cazare, ci în funcție de costurile utilităților și a întreținerii respectivului cămin. Subliniem aici că **Legea nr. 447/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap** stipulează la art. 16 alin. (8) faptul că „**studenții cu handicap grav și accentuat beneficiază, la cerere, de reducere cu 50% a taxelor pentru cazare și masă la cantinele și căminele studențești**”. Această reducere se acordă din bugetele instituțiilor de învățământ superior, publice sau private, în conformitate cu **art. 16 alin. (9)**.

Numărul de locuri de cazare în căminele studențești **a scăzut constant**, determinând o situație alarmantă și limitând accesul la studii a studenților din categoriile defavorizate, cu posibilități financiare limitate. Începând cu anul 2005, numărul locurilor de cazare a scăzut de la

ANOSR este membru în:

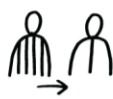
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

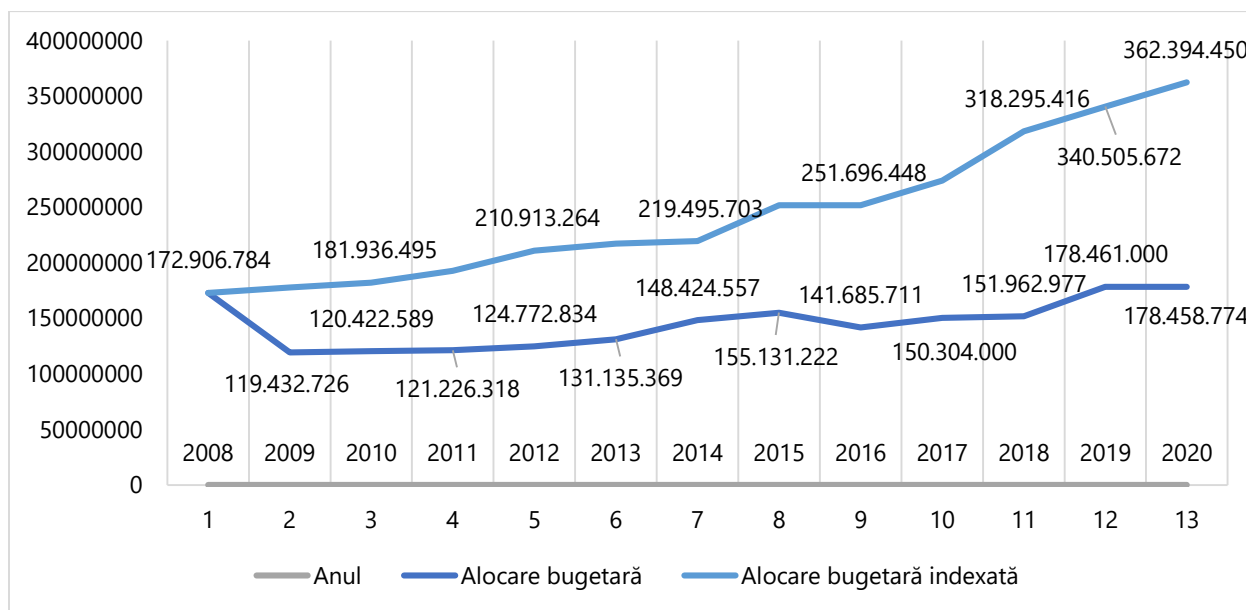
 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

116.221 la **104.081** în 2014, a înregistrat o ușoară creștere până la **107.564** de locuri în 2018, după care din nou a scăzut până la **105.538** în anul 2019 și **101.203** în anul 2020.

Deși numărul de solicitări de cazare pentru anul 2019 (119.804) este cu mult peste locurile de cazare disponibile în acel moment (105.538), **gradul de ocupare** a locurilor a fost de **83,14%**. Aceasta demonstrează divergențele existente între universitățile de stat în privința capacității de cazare și cererea existentă. Pe de altă parte, anul universitar 2020-2021 a fost atipic și din acest punct de vedere, în octombrie 2020, au fost ocupate aproximativ **46,53%** din locurile de cazare, fapt care este cauzat în prim-plan de **riscul epidemiologic și desfășurarea activităților didactice în mediul online sau în regim hibrid**.

Prin raportare la numărul total de studenți care studiază în universitățile publice de stat din anul universitar în anul 2019-2020 (459.899 de studenți), locurile disponibile sunt suficiente doar pentru **22%** dintre studenți. Este evident că sunt mai puține locuri de cazare decât cererea reală, un semnal puternic în vederea **necesității suplimentării fondurilor destinate investițiilor** pentru renovarea căminelor vechi și urgentarea construcția de cămine noi.

Grafic 13. Evoluția alocării bugetare pentru cămine și cantine în perioada 2008-2020 (Sursa: Ministerul Educației, prelucrare proprie)

Abia în anul 2019, cu un cuantum alocat de 178.461.000 de lei, am ajuns la o alocare bugetară pentru cămine și cantine comparabilă cu cea din 2008, în valoare de **172.906.784 lei**. Cea mai mică a fost în 2009, de doar **119.432.726 lei**. În ceea ce privește fondurile provenite din venituri proprii, cele mai mici se regăsesc în anul **2011**, de doar **121.925.610 de lei**, în timp ce în **2018** au fost alocate **190.053.000 de lei**. Prin raportare la alocarea bugetară, veniturile proprii cu

ANOSR este membru în:

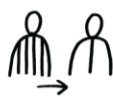
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

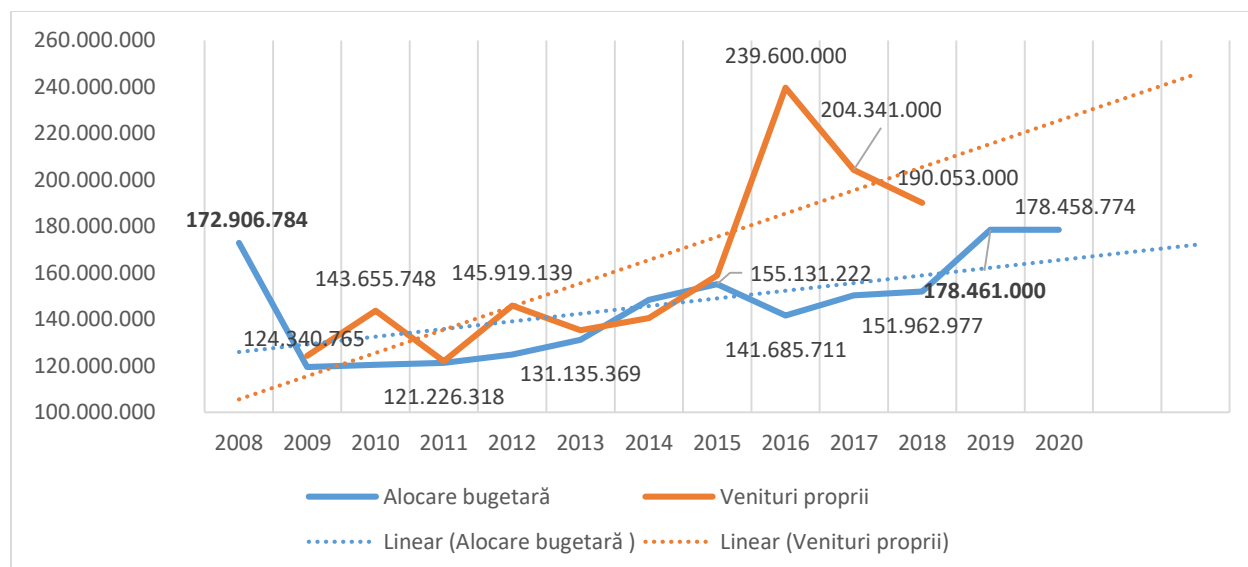
office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

aceeași destinație au crescut semnificativ în anul 2016, reprezentând o pondere de **169%** din alocarea bugetară, după care a scăzut treptat până la **134,95%** în 2017 și **125,07%** în 2018.

Grafic 14. Alocarea bugetară și cea provenită din venituri proprii pentru cămine și cantine în perioada 2009-2020, în comparație, cu previziune pentru creștere liniară (sursa: Ministerul Educației, Camera Deputaților, prelucrare proprie)

Anul	Alocare bugetară	Număr studenți fizici căminizați	Subvenția cămine-cantine în medie per student (MEN)	Diferență anuală	Subvenția cămine-cantine în medie per student (MFP)	Diferență anuală
2008	172.906.784	97.746	1768,93	:	2.970,00	:
2009	119.432.726	97.701	1222,43	-30,89%	:	:
2010	120.422.589	100.363	1199,87	-1,85%	1.157,62	-61,02%
2011	121.226.318	99.705	1215,84	1,33%	1.157,35	-0,02%
2012	124.772.834	99.738	1251	2,89%	1.198,77	3,58%
2013	131.135.369	99.908	1312,56	4,92%	1.307,48	9,07%
2014	148.424.557	98.351	1509,13	14,98%	1.321,88	1,10%
2015	155.131.222	95.763	1619,95	7,34%	1.328,45	0,50%
2016	141.685.711	92.974	1523,93	-5,93%	1.387,10	4,41%
2017	150.304.000	94.116	1597,01	4,80%	1.444,86	4,16%
2018	151.962.977	92.338	1645,93	3,06%	1.654,86	15,92%
2019	178.461.000	87.741	2033,95	23,57%	2.011,49	20,10%
2020	178.458.774	47.085	2033,92	0,00%?	2081,62	3,49%

Tabel 6. Evoluția alocației bugetare cu destinația cămine-cantine, a subvenției cămine-cantine conform Ministerului Educației și Legea Bugetului și diferențele anuale

Din punctul de vedere al evoluției anuale a fondului total alocat subvenției pentru cămine și cantine, cea mai mare scădere s-a înregistrat în anul **2009**, de **-30,93%**. La polul opus, cea mai mare creștere a avut loc în anul 2019, cu **17,44%**. În anul 2014, suma totală alocată a crescut cu **13,18%**, în urma unor demersuri ale ANOSR care s-au finalizat cu proteste în mai multe centre

ANOSR este membru în:

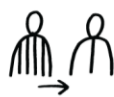
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

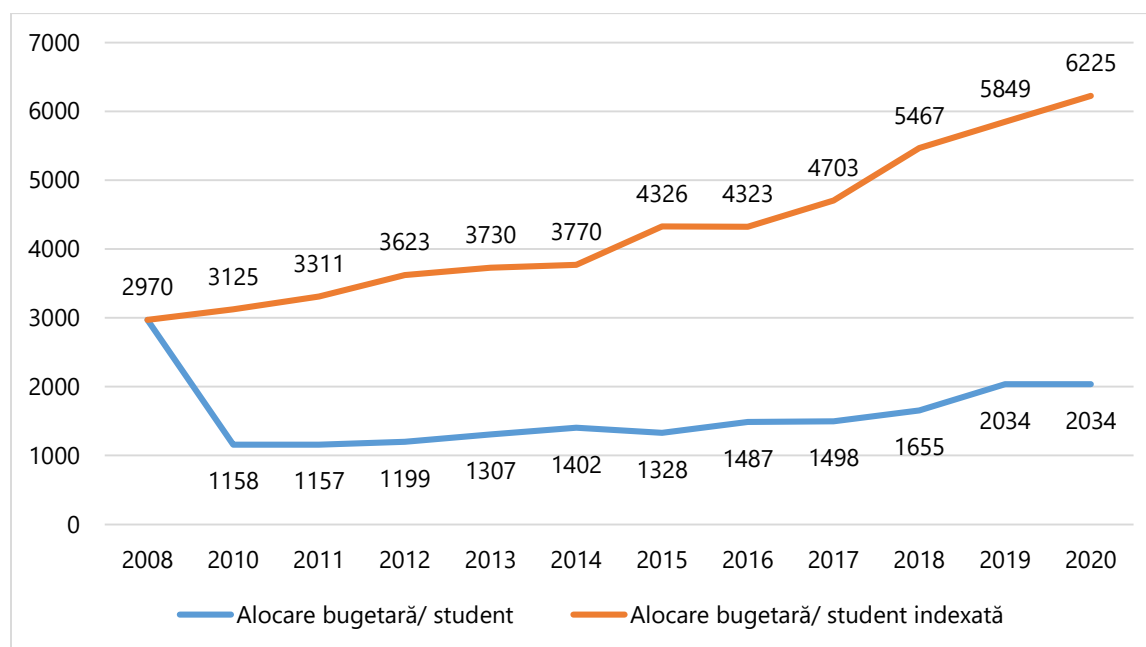
www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

universitare din țară, organizate pe 13 octombrie 2013. În continuare, au fost înregistrate creșteri și scăderi a alocării bugetare cum ar fi scăderea de **8,67%** din 2016 și creșterea de **6,08%** din 2017, însă nu au fost înregistrate creșteri care ar avea un impact semnificativ asupra situației actuale privind calitatea locurilor de cazare și numărul acestora.

Similar cu alocarea bugetară, în urma scăderii drastice cu **61,02%**, de la **2.970 lei** la **1.157,62 lei** în perioada 2008-2010, subvenția per student căminizat a crescut relativ constant din acel moment.

Astfel, în anul 2016 a crescut cu **4,41%** față de anul precedent, cea mai importantă creștere având loc în 2013, cu **9,07%**, chiar dacă Ministrul delegat pentru Învățământ Superior, Cercetare Științifică și Dezvoltare Tehnologică a declarat că aceasta va crește în anul 2014 cu **10%**, în urma protestelor organizate de ANOSR². Principalele creșteri ale subvenției cămine-cantine au avut loc în anii 2018 și 2019, de **15,92%** și **20,10%**. Per total, în perioada 2017-2020 subvenția a crescut cu **44,02%**. Totuși, în 2020 subvenția acordată reprezintă doar **32,67%** din valoarea indexată acordată în anul 2008, procent în creștere față de anul 2018.

Grafic 15. Evoluția subvenției reale și indexate

² <http://www.hotnews.ro/stiri-esential-16033169-ministerul-educatiei-subventia-pentru-cantine-camine-creste-10.html>

ANOSR este membru în:

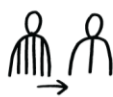
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Creșterea subvenției cămine-cantine

Având în vedere faptul că serviciile care gestionează căminele și cantinele sunt realizate în principal de **personal nedidactic**, ne vom raporta la acesta atunci când vom calcula indicatorul ce cuantifică **creșterile salariale** ce trebuie să fie cuprinse în subvenția cămine-cantine. Cele mai întâlnite funcții ale personalului nedidactic sunt cele de magazioner, tehnician, îngrijitor, paznic, muncitor calificat sau necalificat. În contextul în care este dificil de cuantificat un procent al creșterilor salariale aferente exclusiv personalului din domeniul căminelor și cantinelor începând cu vara anului 2016 și având în vedere că cea mai mare parte a persoanelor angajate în direcțiile care gestionează căminele sunt plătite cu salarii nu mult depărtate de salariul minim pe economie, ne vom raporta la creșterea acestuia în perioada 2008-2020. Prin urmare, există posibilitatea ca necesitatea creșterii să fie chiar mai mare față de suma propusă de ANOSR.

Prin urmare, în anul **2008**, salariul minim brut pe economie era de **540 de lei**, pentru ca în 2020 acesta să ajungă la **2.230 de lei**. Astfel, creșterea din această perioadă este de **312,96%**. Conform datelor oferite de Ministerul Educației, în universitățile din România existau **2.999** de persoane, în anul universitar **2018-2019**, care lucrau în serviciile sociale oferite studenților (cămine și cantine). Dintre aceștia, **568** sunt încadrați ca personal didactic auxiliar, respectiv **2.431** ca personal nedidactic.

Considerând ipoteza de lucru că aceștia sunt plătiți cu salariul minim pe economie, pentru a avea o imagine asupra cheltuielilor implicate în acest sens de universități, și faptului că pentru plata acestora, angajatorul plătește **2.230 lei**, putem estima că fondul de salarii pentru plata personalului din căminele și cantinele de stat a fost de minimum **80.253.240 de lei**.

$$2.230 \text{ lei} \times 12 \text{ luni} \times 2.999 \text{ angajați} = 80.253.240 \text{ lei}$$

Prin urmare, totalitatea universităților de stat din România alocă pentru plata personalului responsabil de serviciile de cantină și cămine minimum **80.253.240 de lei**, în condițiile în care Ministerul Educației a alocat în anul 2020 **178.458.774 de lei**. Conchidem prin urmare că instituțiile de învățământ superior alocă cel puțin **44,97%** din bugetul destinat căminelor și cantinelor pentru plata drepturilor salariale.

Așa cum am arătat mai sus, în vederea actualizării subvenției cămine-cantine am ținut cont de trei factori importanți: **factorul inflaționist**, **creșterea economică**, precum și **creșterile salariale**. De asemenea, am arătat că indicatorul agregat al celor trei factori trebuie să se aplice valorii subvenției acordate în anul 2008, anul anterior crizei economice. Indicatorii pentru creșteri salariale ale personalului nedidactic (**2,55**), respectiv pentru calculul inflaționist (**1,48**), trebuie să

ANOSR este membru în:

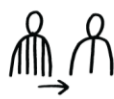
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

fie ponderați cu procentul aproximativ din subvenție alocat cheltuielilor aferente. Prin urmare, pentru anul 2019, subvenția acordată per student căminizat ar trebui să fie minimum:

$$[(44,97 \times 2,55 + 55,03 \times 1,48) / 100 * 1,0307] \times 2.970 \text{ lei} = 2,0214 * 2.970 \text{ lei} = 6.003,52 \text{ lei}$$

Astfel, luând în considerare datele disponibile referitoare la numărul de studenți căminizați înainte de situația epidemiologică, anume **87.741 în anul 2019**, alocația bugetară pentru subvenția cămine-cantine pentru anul 2021 ar trebui să constituie cel puțin **526.754.848,32 de lei**, reprezentând **0,046% din PIB-ul prognozat pentru anul 2021**.

Centrele de Consiliere și Orientare în Carieră (CCOC)

Sursa principală a legislației cu privire la dreptul studenților la consiliere în carieră și psihologică este **Legea Educației Naționale nr. 1/2011**, art. 202 alin. 1 lit. b) - „*principiul dreptului la asistență și la servicii complementare gratuite în învățământul superior de stat - exprimat prin: [...] consilierea în scopul orientării profesionale; consilierea psihologică*” și art. 205 alin. 1 - „*Studenții beneficiază de asistență medicală și psihologică gratuită în cabinete medicale și psihologice universitare ori în policlinici și unități spitalicești de stat, conform legii*”. Dreptul la asistență psihologică este reiterat și în **Codul drepturilor și obligațiilor studentului, adoptat prin OMECTS nr. 3.666/2012**, la art. 11 lit. l) - „*dreptul de a beneficia gratuit de servicii de informare și consiliere academică, profesională, psihologică și socială, conexe activității de învățământ, puse la dispoziție de instituția de învățământ superior, potrivit Cartei universitare*”.

Centrele de Consiliere și Orientare în Carieră (CCOC), care au rolul de a operaționaliza asigurarea dreptului studenților la consiliere în carieră și psihologică, au fost înființate în toate universitățile și reglementate unitar abia în **2014** prin **OMEN nr. 650/2014 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea și funcționarea centrelor de consiliere și orientare în carieră în sistemul de învățământ superior din România**. Acesta este principalul act normativ care reglementează modul de organizare și funcționare a CCOC-urilor în cadrul universităților de stat din România.

Printre principalele obiective ale CCOC-urilor, conform **OMEN nr. 650/2014**, se află: **oferirea de noi oportunități de angajare a tinerilor din sistemul educațional**, prin activități de **consiliere și orientare**, cum ar fi orientarea și consilierea elevilor/studenților, **reducerea abandonului universitar** cauzat de motive profesionale sau de orientare în carieră, **facilitarea relației dintre studenți și piața muncii și creșterea angajabilității studenților** în domeniile de studiu absolvite.

ANOSR este membru în:

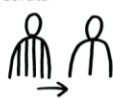
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Ordinul stabilește și componența CCOC din care pot face parte **psihologi, consilieri în carieră, sociologi și cadre didactice cu expertiză în domeniul de specializare al studenților și absolvenților**. Un alt aspect important este **numărul de angajați al CCOC-urilor**, care se stabilește în funcție de numărul de studenți înmatriculați în cele trei cicluri de studiu, iar raportul minim al specialiștilor din cadrul CCOC-urilor nu ar trebui să fie mai mic de **1 consilier de carieră/psiholog la 2.000 de studenți înmatriculați**.

Finanțarea CCOC-urilor se realizează prin **bugetul consolidat al universității**, însă la momentul actual Ministerul Educației sprijină activitățile desfășurate în cadrul acestora prin **finanțarea proiectelor depuse prin Fondul de Dezvoltare Instituțională pe Domeniul 1**: creșterea echității sociale, în vederea incluziunii sociale și sporirea accesului la învățământul superior, corelarea ofertei educaționale cu cererea pieței muncii (**inclusiv cele privitoare la consilierea și orientarea în carieră**).

Conform art. 8 alin. (2) al **Metodologiei de alocare și utilizare a fondului pentru dezvoltarea instituțională a instituțiilor de învățământ superior de stat aprobată prin OMEC nr. 3115/2020**, „*Instituțiile de învățământ superior de stat pot depune maximum un proiect pe un domeniu de dezvoltare instituțională*”. Având în vedere că Domeniul 1 din cadrul FDI cuprinde mai multe direcții de dezvoltare, importante în egală măsură, universitățile depun proiectele în funcție de propriile priorități.

Prin raportare la fondurile alocate proiectelor depuse de universități pe Domeniului 1 din cadrul FDI, am determinat quantumul per student fizic din cadrul universităților de stat, cu excepția celor militare. Cu alte cuvinte, **pentru activitățile CCOC** de la bugetul de stat în anul 2020 au revenit expres prin proiectele FDI **mai puțin de 26 de lei per student fizic**.

Având în vedere situația actuală a consilierii și orientării în carieră a studenților, așa cum menționează și *Raportul privind asumările României la nivel internațional privind implementarea Procesului Bologna^{xxxiii}* realizat de UEFISCDI, CCOC-urile duc **lipsă de personal calificat și de dotări adecvate prin raportate la numărul de studenți deserviți**, sunt **insuficient finanțate** și impactul activităților acestora este limitat, deși au existat progrese în ultimii ani.

An	2016	2017	2018	2019	2020
Fond total alocat domeniul 1 FDI (lei)	5.366.000	3.396.000	8.216.000	10.199.000	12.110.000
Nr studenți fizici universități de stat (fără univ. militare)	449.152	445.064	449.139	448.964	459.899*
Raport fond alocat domeniului 1/studenți fizici	11,95	7,63	18,29	22,72	26,33

Tabel 7. Evoluția fondurilor alocate Domeniul 1 din cadrul Fondului de Dezvoltare Instituțională (* - octombrie 2019)

ANOSR este membru în:

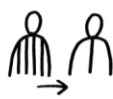
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

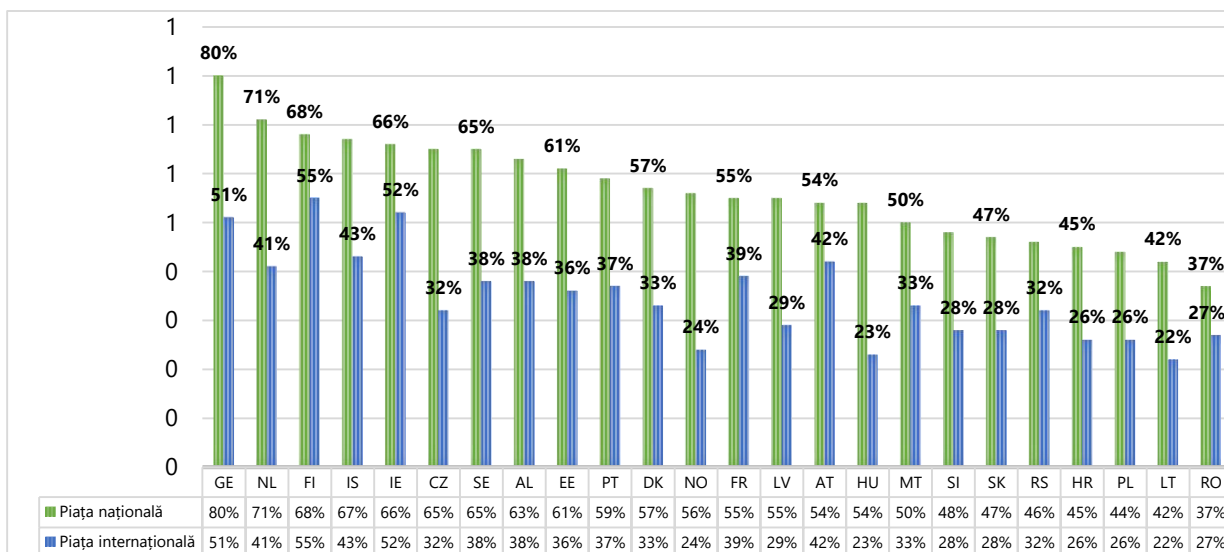

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61, camera 12-13, sector 1, București, 010223

Grafic 16. Percepția studenților cu privire la șansele de angajare după finalizarea studiilor universitare, atât în piața internă, cât și la nivel internațional (Sursa: The European Higher Education Area in 2018: Bologna Process Implementation Report)

Conform Raportului privind implementarea Procesului Bologna^{xxxiii} din 2018 realizat de Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (EACEA), cu privire la **percepția studenților față de șansele de angajare** după finalizarea studiilor universitare, atât în piața internă, cât și la nivel internațional, **România se află pe ultimul loc**, cu doar **37%** dintre studenți care consideră că au șanse bune de angajare la nivel național și doar **27%** la nivel internațional.

Recomandările din cadrul Raportul privind asumările **României** la nivel internațional privind implementarea Procesului Bologna cu privire la activitatea CCOC-urilor vizează îmbunătățirea serviciilor de consiliere și orientare în carieră, începând cu **alocarea unei finanțări adecvate prin includerea unei subvenții unitare per student, monitorizarea activităților CCOC-urilor**, asigurarea **schimbului de bune practici** între specialiștii în domeniu la nivel național și internațional și **creșterea numărului de angajați din cadrul CCOC-urilor**.

Având în vedere imposibilitatea actuală a CCOC-urilor de a asigura respectarea dreptului studenților la servicii de consiliere în carieră și consiliere psihologică de calitate și acoperirea tuturor solicitărilor în acest sens, în cadrul campaniei „Educația la Guvernare!”, ANOSR a inclus printre solicitările înaintate **modificarea Metodologiei privind funcționarea CCOC-urilor, astfel încât să existe cel puțin 1 consilier de carieră sau psiholog la fiecare 500 de studenți și alocarea de resurse financiare corespunzătoare** universităților pentru funcționarea CCOC prin **subvenții cu destinație specială încadrate în finanțarea complementară**, precum și **instituirea unei subvenții pe student**.

ANOSR este membru în:

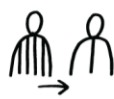
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
 camera 12-13, sector 1,
 București, 010223

În vederea stabilirii subvenției unitare pentru finanțarea de la bugetul de stat a CCOC-urilor, vom porni de la cuantumul din FDI - Domeniul 1 aferent fiecărui student fizic (**26,33 de lei**) și creșterile solicitate pentru Finanțarea de bază. Având în vedere că fondurile aferente FDI se calculează prin raportare la finanțarea de bază, pentru a estima cuantumul subvenției, ne vom raporta inclusiv la creșterea solicitată pentru finanțarea de bază:

$$26,33 \text{ de lei} \times 1,61 = 42,30 \text{ de lei}$$

Astfel, pentru a asigura fondurile necesare pentru o minimă finanțare relevantă și distinctă a CCOC-urilor, raportat la numărul de studenți fizici din anul universitar 2019-2020, este necesar un fond total de **19.455.014,5** de lei, ce reprezintă **0,00171%** din PIB-ul prognozat pentru anul 2021. Aceste sume ar trebui utilizate **exclusiv pentru activitățile desfășurate cu studenții**, excluzând componenta de salarizare aflată momentan în bugetele consolidate ale universităților.

Biblioteci Centrale Universitare

În ceea ce privește dreptul studenților de a avea acces gratuit la bibliotecile universitare, **Legea Educației Naționale nr. 1/2011** prevede la articolul 202 alin. (1) lit. b) - „*principiul dreptului la asistență și la servicii complementare gratuite în învățământul superior de stat - exprimat prin: acces la principalele cărți de specialitate și publicații științifice*”, iar **Codul drepturilor și obligațiilor studentului adoptat prin OMECTS nr. 3.666/2012** prevede la art. art. 11 alin. (1) „*Studentul beneficiază de următoarele drepturi în baza principiilor enunțate de Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare: [...] e) [...] acces la toate materialele didactice disponibile în mod gratuit în bibliotecile universitare sau pe site-ul facultății*” și art. 13 alin. (1) „*Studenții beneficiază de gratuitate pentru: [...] b) eliberarea actelor de studii și a celor care atestă statutul de student ([...] inclusiv cele pentru accesul la bibliotecă)*”.

Deși universitățile de stat din România asigură în mare parte **dreptul de acces gratuit la materialele didactice disponibile în bibliotecile universitare**, acest lucru se întâmplă doar pentru bibliotecile din subordinea directă a universităților, nu și pentru **Bibliotecile Centrale Universitare (BCU) din subordinea Ministerului Educației și finanțate de acesta**, și anume:

- Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București;
- Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” din Cluj-Napoca;
- Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” din Iași;
- Biblioteca Centrală Universitară „Eugen Todoran” din Timișoara.

În ciuda faptului că Legea Educației Naționale și Codul drepturilor și obligațiilor studentului nu disting în privința bibliotecilor universitare la care are acces gratuit studentul, fiind de natura evidenței că dispoziția este aplicabilă și în privința BCU-urilor, și deși acestea se află în subordinea autorității care a adoptat Codul drepturilor și obligațiilor studentului, studenții se află în continuare

ANOSR este membru în:

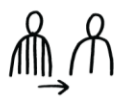
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

În situația de a achita abonamentul sau legitimațiile de acces. Situația se poate remedia ușor, la momentul actual fiind doar necesară alocarea fondurilor de la bugetul de stat în acest sens. În vederea stabilirii aproximative a **fondurilor necesare** pentru asigurarea accesului gratuit la resursele BCU, inclusiv pentru studenții care nu studiază în acel centru universitar, ne vom raporta la **numărul total de studenți fizici** care studiază în fiecare centru universitar aferent BCU și **costul unui abonament anual** al fiecărei BCU.

Având în vedere că BCU-urile percep taxe diferite atât pentru **eliberarea**, cât și pentru **vizarea permisului de acces**, am determinat fondul necesar raportându-ne la studenții din anul I, ciclul Licență, din fiecare centru universitar pentru **taxa de eliberare a permisului** și la studenții din cadrul tuturor celor 3 cicluri de studii din centrul universitar aferent bibliotecii central universitare, însă fără studenții din anul I Licență, pentru **taxa de aplicare a vizei anuale** (vezi Tabelul 8).

Astfel, pentru anul **2021**, solicităm alocarea unui fond de **5.547.222 de lei** Bibliotecilor Centrale Universitare din subordinea Ministerului Educației **pentru a asigura studenților accesul gratuit la resursele acestora.**

Nr. crt.	Biblioteca Central Universitară	Cost abonament		Nr. studenți din centrul universitar aferent		Total An I Licență	Total LMD fără An I Licență	Total BCU
		Eliberare permis (lei)	Vizare anuală (lei)	An I Licență	LMD (fără an I Licență)			
		1	2	3	4			
1.	Biblioteca Centrală Universitară „Carol I” din București	25	10	29894	98.215	747.358	982.147	1.729.505
2.	Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” din Cluj-Napoca	40	10	19295	56.039	771.813	560.387	1.196.311
3.	Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” din Iași	35	35	13243	39.381	463.493	1.378.347	1.761.275
4.	Biblioteca Centrală Universitară „Eugen Todoran” din Timișoara	30	20	10240	30.261	307.190	605.227	860.132
Total general								5.547.222

Tabel 8. Calcul solicitări privind Fondul alocat Bibliotecilor Centrale Universitare

Programul „Euro 200”

Legea nr. 269 din 16 iunie 2004 privind acordarea unui ajutor financiar în vederea stimulării achiziționării de calculatoare și-a propus la momentul adoptării „stimularea achiziționării de calculatoare, prin acordarea unor ajutoare financiare stabilite pe criterii sociale, pentru crearea de competențe în utilizarea tehnicii de calcul”. Aceasta a reprezentat una dintre cele mai eficiente măsuri ale Guvernului în vederea **creșterii gradului de acces la educație și de digitalizare a tinerilor**, și anume a elevilor și **studenților din medii socio-economice dezavantajate** și care

ANOSR este membru în:

European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

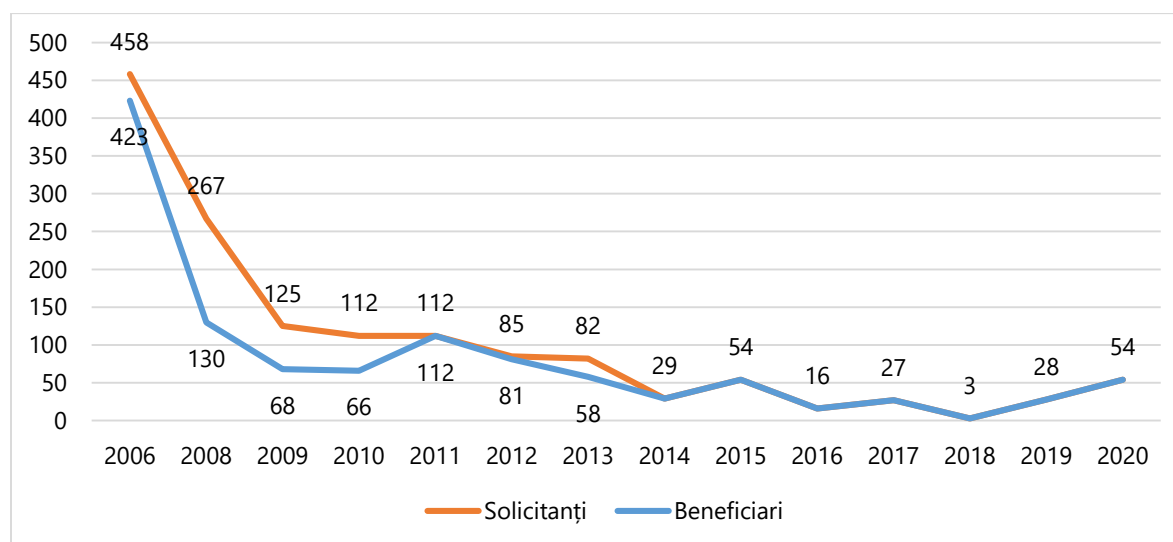
 Calea Plevnei nr. 61, camera 12-13, sector 1, București, 010223

aveau o condiție materială precară. Totuși, modul în care programul a fost gestionat de-a lungul timpului a **restricționat accesul multor elevi și studenți care au nevoie de echipamente digitale**.

Ajutorul oferit de stat în cadrul programului constă în acordarea echivalentului în lei a 200 de euro pentru **achiziționarea unui singur calculator personal nou**, sumă calculată în conformitate cu cursul de schimb valutar al Băncii Naționale a României din ultima zi a lunii precedente. Valoarea calculatorului achiziționat poate depăși subvenția alocată, urmând ca beneficiarul să acopere diferența de bani, care poate fi plătită în rate în urma încheierii unui contract cu agentul economic.

Lipsa completă a corelării condițiilor programului cu tendințele economice actuale a suprimat potențialul programului de a ajunge la toți tinerii care au cu adevărat nevoie de dispozitive digitale. Discrepanțele dintre elevii și studenții care au acces la un calculator personal și cei care nu au acces au fost puternic adâncite în special de contextul epidemiologic și de trecerea la învățământul online.

Grafic 17. Numărul de solicitanți și beneficiari ai Legii nr. 269 din 16 iunie 2004 din învățământul universitar în perioada 2005-2020

Printre principalele probleme ce țin de program regăsim:

1. **Valoarea mult prea mică a voucherului acordat, necorelată** cu realitățile actuale ale pieței IT;
2. **Plafonul de venituri maxim lunar mediu/membru de familie mult prea mic și nerealist**. Dacă ne raportăm la plafonul de 250 de lei per membru de familie, în contextul în care salariul minim brut pe economie este de 2.300 de lei, **nu poate beneficia de acest**

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

sprijin decât un elev/student dintr-o familie formată dintr-un părinte angajat pe salariul minim brut și opt copii;

3. **Promovarea insuficientă** a programului de către instituțiile de învățământ superior și de către ministerul de resort;
4. **Birocrația excesivă** și dosarul extrem de complex pe care trebuie să îl depună pentru a beneficia de acest drept.

Programul Euro 200 necesită o revitalizare completă, pornind de la **condițiile** în care elevii și studenții pot accesa voucherele până la **fondurile alocate** în acest sens. În cadrul **poziției ANOSR cu privire la programul „Euro 200”^{xxxiv}**, am reiterat propunerile pentru îmbunătățirea programului, printre care:

1. **Creșterea plafonului de venit net maxim lunar mediu/membru de familie** de la 250 lei la 50% din valoarea salariului de bază minim brut la nivel național;
2. **Indexarea sumei acordate în bonuri valorice** pentru achiziționarea sistemelor desktop/laptop-urilor/notebook-urilor cu indicele de creștere a prețurilor de consum, de la 200 euro la **445 de euro**;
3. **Scăderea numărului necesar de credite promovate**, de la 50 la 30;
4. **Introducerea a cel puțin unui student reprezentant** al organizațiilor studentești/federațiilor studentești naționale în **comisiile de stabilire a eligibilității** candidaților/comisiei de **contestație** la nivel național.

Considerând că în urma implementării modificărilor solicitate de **ANOSR** s-ar dubla numărul de beneficiari din 2020 (7.225 de elevi și studenți), iar voucherul ar crește până la **445 de euro**, impactul bugetar al acestor modificări ar fi de **18.571.530** de lei.

Fondul pentru transportul studenților

Articolul 205 alineatul (2) din Legea Educației Naționale nr. 1/2011 prevede faptul că „în timpul anului universitar, studenții înmatriculați la forma de învățământ cu frecvență, în instituțiile de învățământ superior acreditate, în vârstă de până la 26 de ani, beneficiază de tarif redus cu minimum 50% pe mijloacele de transport local în comun, transportul intern auto, feroviar și naval. Studenții orfani sau proveniți din casele de copii beneficiază de gratuitate pentru aceste categorii de transport”. În vederea acordării reducerii la mijloacele de transport în comun, Ministerul Educației alocă anual o subvenție pentru acoperirea cheltuielilor generate de această facilitate. Aceasta este acordată prin raportare nr. de studenți eligibili, în condițiile prevăzute la art. 205 alin. (2) din LEN.

ANOSR este membru în:

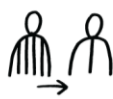
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

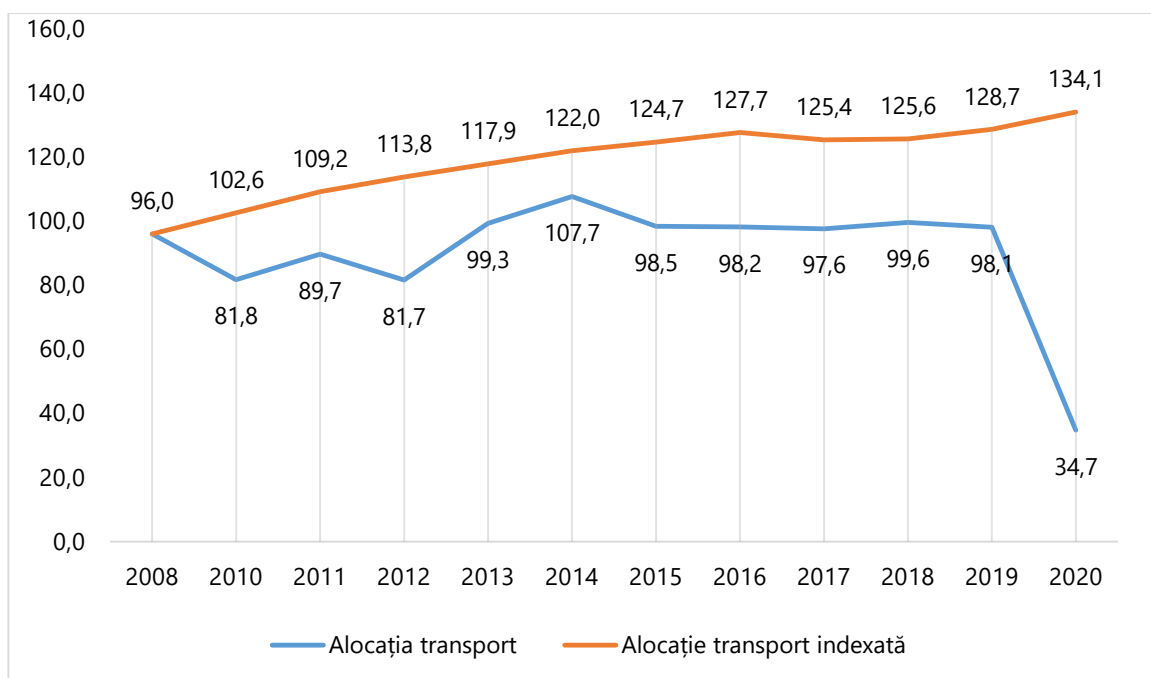

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Grafic 18. Evoluția subvenției bugetare pentru transportul local în comun (indexată în baza IPC servicii)

În prezent, asistăm la o **variație anuală ne semnificativă** din punctul de vedere al **alocării bugetare anuale unitare pentru transport în comun**. Dacă în anul **2008** aceasta era de **96 lei**, suma acordată pentru student în cauză a atins pragul de **107,69 lei** în anul **2014**, pentru a scădea din nou sub pragul de 100 lei, ajungând la suma de **98,13 lei**. Cea mai mare scădere a avut loc în anul 2020, la **34,74 lei/an/student**, diminuare ce pare a fi justificată de **contextul pandemic și scăderea cererii în contextul învățământului online**.

În vederea realizării unui calcul pentru estimarea cuantumului total care ar acoperi în mod real prevederile art. 205 alin. (2) din Legea Educației Naționale nr. 1/2011 privind reducerea la transportul public local în comun a studenților, am realizat o simulare pornind de la *Metodologia de alocare a fondurilor bugetare destinate subvenției pentru transportul public local de suprafață al studenților, repartizate instituțiilor de învățământ superior de stat din România*. Pentru a avea o imagine de ansamblu, am calculat sumele unitare/student care ar fi fost alocate în mod normal pentru transportul în comun al studenților în anul **2020** pentru fiecare centru universitar, pornind de la alocarea bugetară și coeficienții agregați pe transport conveniți în metodologia mai sus menționată, în anul 2019.

În anul **2020**, în proiectul de buget pentru Ministerul Educației se estima o alocare medie/student fizic bugetat de **99,51 de lei/an**, în condițiile în care această sumă este în scădere față de anii precedenți (**107,69 - 2014**). Bugetul utilizat conform datelor preliminare pentru anul

ANOSR este membru în:

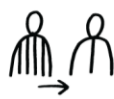
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

financiar 2020 pentru reducerea la transportul public local în comun a studenților este de **24.530.000 de lei**.

Oraș	Abonament general lunar (lei)	Coefficient agregat	Subvenția lunară * coeficient agregat (lei)	% sumă alocată/lună/student raportată la 50% din costul abonament general lunar (lei)	Coefficient recomandat
Peste 50%					
București	50	3	24,5	98,13%	3,1
Reșița	20	1	8,2	81,78%	1,2
Cluj-Napoca	70	3	24,5	70,09%	4,3
Iași	80	3	24,5	61,33%	4,9
Sub 50%					
Timișoara	93	2,5	20,4	43,97%	5,7
Galați	75	2	16,4	43,61%	4,6
Oradea	60	1,5	12,3	40,89%	3,7
Brașov	85	2	16,4	38,48%	5,2
Craiova	65	1,5	12,3	37,74%	4,0
Târgu Mureș	90	1,5	12,3	27,26%	5,5
Sibiu	65	1	8,2	25,16%	4,0
Târgu Jiu	65	1	8,2	25,16%	4,0
Alba-Iulia	75	1	8,2	21,81%	4,6
Suceava	75	1	8,2	21,81%	4,6
Târgoviște	78	1	8,2	20,97%	4,8
Pitești	80	1	8,2	20,44%	4,9
Constanța	125	1,5	12,3	19,63%	7,6
Arad	90	1	8,2	18,17%	5,5
Bacău	114	1	8,2	14,35%	7,0
Ploiești	122	1	8,2	13,41%	7,5

Tabel 9. Procentul acoperit de subvenția lunară primită de universități de la Ministerul Educației din suma totală pe care ar trebui să o acopere (% sumă alocată/lună/student raportată la 50% din costul abonament general lunar (lei)) (Sursa: Prelucrare proprie)

Pornind de la tarifele percepute de regiile de transport local, quantumul subvenției și coeficientul agregat conform metodologiei pentru fiecare centru universitar, am calculat ce procent acoperă subvenția lunară primită de universități din bugetul de stat din suma totală pe care ar trebui să o acopere conform prevederilor Legii Educației Naționale nr. 1/2011. Astfel,

ANOSR este membru în:

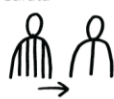
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61, camera 12-13, sector 1, București, 010223

procentul respectiv variază de la **98,31%** în București până la **13,41%** în Ploiești, însemnând faptul că subvenția acordată pentru studenții din Ploiești este de **7,5** ori mai mică decât ar trebui să fie în mod normal pentru a îndeplini rigorile legislației naționale.

Pornind de la coeficienții recomandați pentru fiecare centru universitar, numărul studenților și alocarea bugetară, bugetul total alocat pentru anul 2021 pentru subvenția de transport ar necesita o suplimentare cu **549,28%** de la **24.530.000 de lei** la **159.268.886 de lei**, reprezentând 0,01403% din PIB, pentru a garanta dreptul studenților la **50% reducere la transportul local în comun** și pentru a satisface **toate cererile potențial existente** în centrele universitare din România, indiferent de specificități locale ale regiilor sau societăților de transport în comun, respectiv de tarifele percepute.

Fondul pentru transportul feroviar al studenților

Începând cu luna februarie a anului 2017, **Legea Educației Naționale nr. 1/2011** prin **art. 205 alin. (2¹)** stabilește că: „[...] în tot cursul anului calendaristic, studenții înmatriculați la forma de învățământ cu frecvență, în instituțiile de învățământ superior acreditate, beneficiază de gratuitate la transport intern feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a”. Pentru aplicarea acestor prevederi, Guvernul, prin Ministerul Transporturilor acordă în baza **Hotărârii de Guvern nr. 42/2017** decontarea către companiile de transport feroviar a călătoriilor efectuate de către studenți în condițiile stabilite de lege.

Conform datelor furnizate de către Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători „CFR Călători” S.A. și **Autoritatea pentru Reforma Feroviară (ARF)**, din **februarie 2017**, de când se acordă gratuitatea studenților la transportul feroviar intern și până în **ianie 2020**, studenții au beneficiat, în total, de **25.864.861** de călătorii cu trenul.

Nr. crt.	Perioada	Număr călătorii	Media nr. de călătorii/ lună	Contravaloarea medie/ lună (RON)
1.	februarie – martie 2017	803.513	542.794	17.676.517,86
	Aprilie – decembrie 2017	5.167.221		
2.	ianuarie – decembrie 2018	7.870.621	655.885	18.754.319,85
3.	ianuarie – iunie 2019	4.809.044	801.507	20.795.228,29
4.	iulie- decembrie 2019	4.578.209	763.034	20.652.354
5.	ianuarie - iunie 2020	2.636.253	439.375	10.782.996
Total		25.864.861	630.850,27	17.875.049,01

Tabel 10. Facilități acordate studenților prin SNTFC „CFR Călători” SA (Sursa: pentru perioada aprilie 2017-iunie 2020 – ARF; pentru februarie-martie 2017 – CFR Călători; și prelucrare proprie)

ANOSR este membru în:

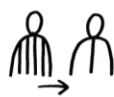
European Student's Union

Consiliul Tineretului din România

Alianța pentru o Românie Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

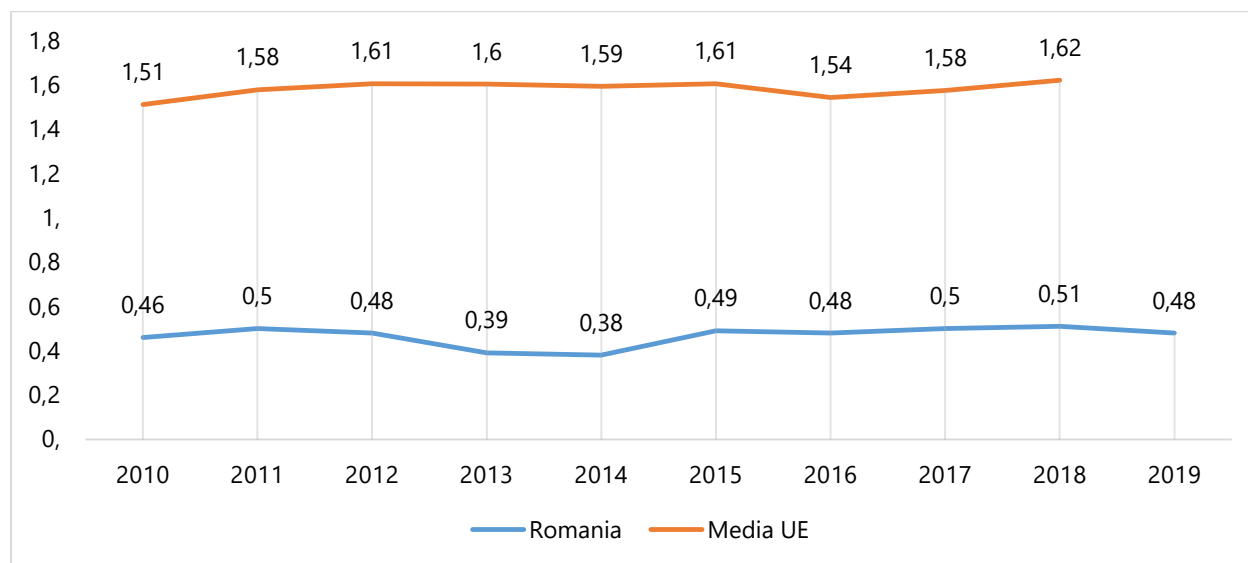
Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Astfel, cu trenurile Societății Naționale de Transport Feroviar de Călători „CFR Călători” S.A. în perioada februarie 2017 – iunie 2019 studenții au beneficiat în fiecare lună, în medie, de **630.850** de călătorii, contravaloare medie a acestora fiind de **17.875.049** de lei. În concluzie, în vederea acoperirii cheltuielilor de decont a gratuității la transportul feroviar pentru anul 2021 pentru studenți, în bugetul de stat ar trebui să se aloce cel puțin **214.500.588 de lei**, reprezentând **0,0189% din PIB.**³

Cercetare

Deși articolul 8 din Legea Educației Naționale nr. 1/2011 prevede că „*pentru activitatea de cercetare științifică se alocă anual, de la bugetul de stat, minimum 1% din produsul intern brut al anului respectiv*”, suntem martorii unei neglijări constante a acestui domeniu.

În ceea ce privește componenta de cercetare, raportul Comisei Europene la nivel de țară pentru anul 2020 subliniază faptul că România înregistrează printre **cele mai scăzute cheltuieli publice și private pentru cercetare și dezvoltare la nivelul Uniunii Europene**. Inerent, rezultatele nesatisfăcătoare ale României în materie de cercetare și inovare **împiedică tranziția către o economie bazată pe cunoaștere**.

Grafic 19. Evoluția % din PIB pentru Cercetare 2010 – 2019 (Sursa: Eurostat, INS)

Observăm că de-a lungul timpului procentul din PIB alocat pentru cercetare nu a trecut de **0,51%**, în timp ce conform LEN nr.1/2011 acesta ar trebui să fie 1%. Atât media la nivel de UE, cât

³Procent calculat conform datelor Prognozei 2019-2023 a Comisiei Naționale de Prognoză, Varianta preliminară de toamnă http://www.cnp.ro/user/repository/prognoze/Prognoza_2019_2023_varianta_de_toamna_2019.pdf, PIB 1129,2 mlrd. lei.

ANOSR este membru în:

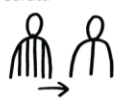
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

și procentul alocat de România pentru cercetare variază relativ puțin, însă distanța dintre acestea a rămas constantă la aproximativ 1% din PIB, fără derapaje prea mari, dar și fără ameliorări considerabile.

Conform datelor Eurostat pentru anul 2018, România ocupă ultimul loc din punctul de vedere al alocării bugetare pentru Cercetare și Dezvoltare, situația fiind similară și în anii anteriori. Astfel, în timp ce România alocă **0,51%** din PIB pentru Cercetare și dezvoltare, media UE este la **1,62%** din PIB.

Indubitabil, cercetarea în învățământul superior românesc, și nu numai, are de suferit din cauza subfinanțării cronice. De altfel, și participarea României în cadrul *European Research Area* are de suferit din cauza **finanțării nesatisfăcătoare**, situație ce duce practic la o **migrație masivă a cercetătorilor români, în special a celor tineri**.

Deși la nivel de UE, raportat la sumele investite pentru cercetare, România se află pe locul 19 cu **351,955** milioane euro, media la nivel de UE este de **10 ori mai mare, cu 3.538,951 milioane euro**. Din punctul de vedere al alocării bugetare per cetățean, România se află pe penultimul loc, în fața Bulgariei, cu **18 euro/cetățean**, în timp ce media la nivel de UE este de **175,2 euro/cetățean**, cu aproape de 10 ori mai mare decât în România, pe primul loc aflându-se Luxemburg, cu **623 de euro/cetățean** investiți în Cercetare.

Conform *European Innovation Scoreboard 2020^{xxxv}*, România, alături de Bulgaria, este un inovator modest, cu o performanță în inovare sub 50% din scorul mediu al UE, și în același timp se află pe **ultimul loc la acest indicator** la nivelul țărilor din UE. Performanța în inovație a scăzut în raport cu cea a UE în 2011, însă după un declin puternic, aceasta a început să crească după 2015.

În *Global Innovation Index 2020^{xxxvi}*, România ocupă **locul 46** la nivel mondial, cu doar **35,95 puncte din 100**. În ceea ce privește componenta **Capital uman și cercetare** din Indexul general de inovare, situația este mult mai deficitară decât în cazul scorului global, scorul României fiind de **27,7 din 100**, astfel poziționându-se pe locul **76** la nivel mondial. În continuare, în ceea ce privește subcomponentele capitolului Capital uman și cercetare, situația este următoarea:

- **Educație** – Scorul **36,4/100** și locul **91** la nivel mondial;
- **Educația terțiară** – Scor **39,8/100** și locul **43** la nivel mondial și
- **Cercetare și dezvoltare** – Scor **7,0/1000** și locul **68** la nivel mondial.

ANOSR este membru în:

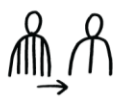
European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

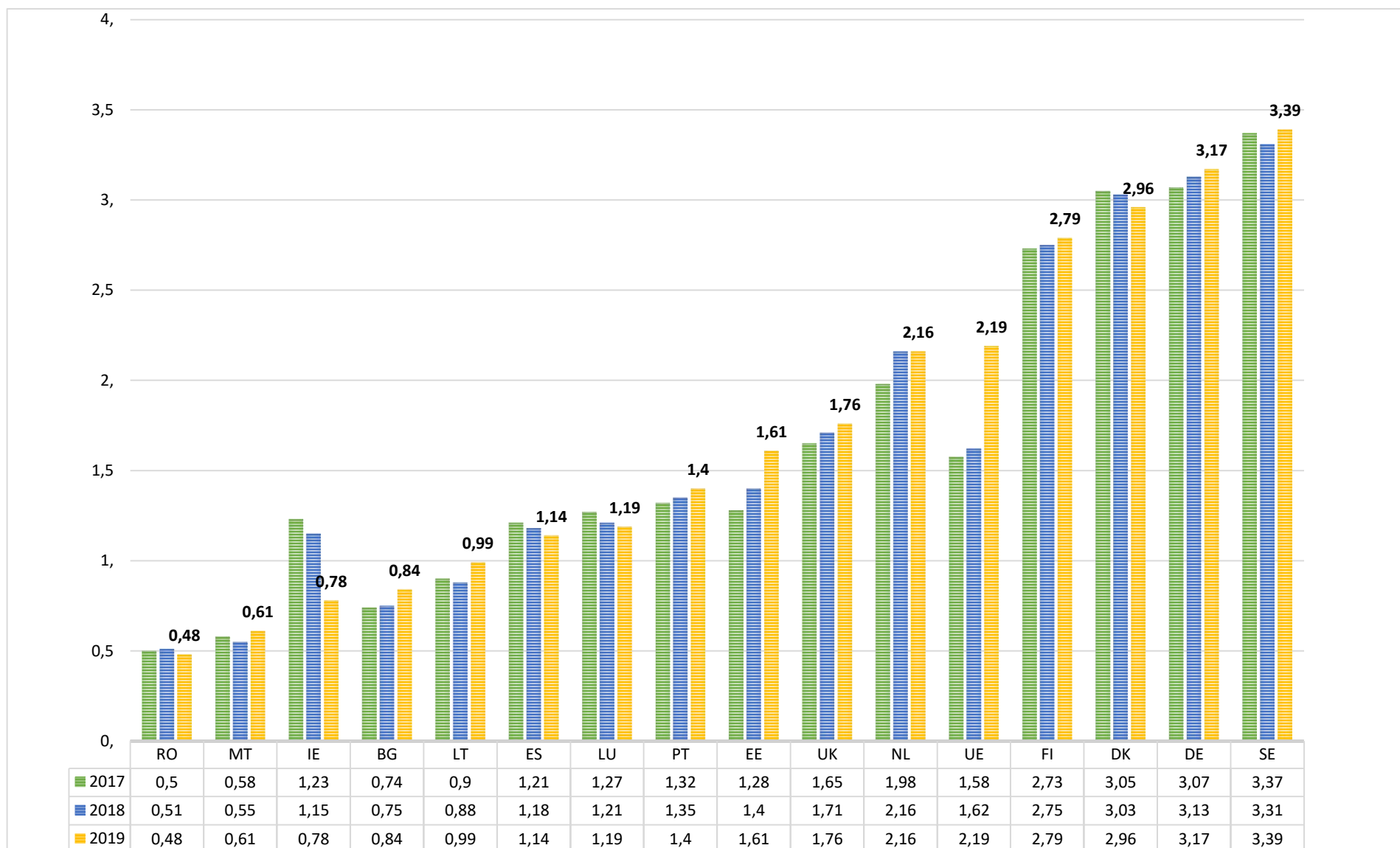

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Grafic 20. Comparație procent din PIB alocat pentru cercetare între România și țări membre ale UE în perioada 2017 – 2019 (Sursa: Eurostat, General government expenditure by function (COFOG) [GOV_10A_EXP])

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Amintim, de asemenea, faptul că ponderea studenților doctoranzi în România din alte țări UE a fost mai mică de **1%**, aproximativ o zecime din referința UE-28 de **7%** și sub media SEE, prezența doctoranzilor internaționali fiind facilitată în măsură considerabilă și de infrastructura de cercetare.

Chiar dacă, din punct de vedere teoretic, România deține strategii care să fundamenteze într-un cadru coerent prioritățile și acțiunile sistemice, menționând aici printre altele *Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020*, acestea nu pot fi implementate în lipsa unei **finanțări corespunzătoare**. În ultimii ani, procentul din PIB alocat a crescut constant, de la **0,38%** din PIB în 2015 la **0,51%** din PIB în 2018, după care a suferit o **scădere până la 0,48%** din PIB în anul 2019, urmată de o nouă scădere drastică pentru 2020. Prin urmare, solicităm ca **pentru cercetarea românească să fie alocat în anul 2021 un procent de minimum 1% din Produsul Intern Brut**.

Investiții

Unul dintre **capitolele bugetare cele mai afectate de diminuările de fonduri** cauzate de problemele economice ale României din perioada crizei financiare este capitolul ce se referă la **investițiile din instituțiile de învățământ superior**. Investițiile realizate de Ministerul Educației, obiectivele de capital și alte dotări au suferit printre cele mai mari pierderi.

Bugetul destinat investițiilor și reparațiilor capitale pentru infrastructura academică a scăzut până în anul 2019 cu **95,58%** față de anul **2008**, ajungând, de la un total de **556.060.000** lei în **2008**, la doar **24.601.000** lei în **2019**. De asemenea, suma acordată pentru obiective de capital și alte dotări a scăzut de la **1.009.590.000** lei în **2008**, la **12.466.000** lei în 2019, înregistrându-se o scădere de **98,77%**. Deși în anul 2020 a existat o creștere semnificativă a bugetului total alocat investițiilor, de la 37 la **127 de milioane de lei, aceasta este nesemnificativă raportat la nivelul de finanțare a acestui capitol din anul 2008**.

Putem observa faptul că fondul atribuit investițiilor a scăzut drastic după anul 2008 cu **88,12%** în 2011, apoi urmând unele creșteri cu **76,37%** în anul 2016 față de 2011. Totuși, după anul 2016 are loc din nou o scădere, mai mare decât în perioada 2008-2011, de **92,59%**.

Briefing-ul EUA^{xxxvii} menționează faptul că în contextul crizei generate de COVID-19 instituțiile de învățământ superior pot întâlni **dificultăți în întreținerea adecvată a spațiilor universitare** în următorii ani. Având în vedere posibilitatea de a se menține învățământul hibrid, măsurile pentru sprijinirea învățământului superior ar trebui să ia în calcul și **cheltuielile cu modernizarea infrastructurii**. În același timp, EUA face apel la actorii decizionali să **monitorizeze starea infrastructurii universitare și să evite daunele pe termen lung**.

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Luând în considerare **starea dotărilor universităților, condițiile din cămine și cantine, este alarmantă existența unor asemenea tăieri constante la capitolul investiții, inclusiv luând în calcul faptul că obiectivele de investiții au fost finanțate din bugetul de stat prin alte surse/ministere sau autorități responsabile.** Astfel, punctăm în continuare caracterul imperios al **suplimentării fondurilor destinate investițiilor în Învățământul Superior la acest capitol.** Condițiile spațiilor de studiu, de servire a mesei și de cazare oferite de universități reprezintă nevoi fundamentale primare asociate actului de predare-învățare, **neputând exista un act educațional de calitate în lipsa unor condiții minime de studiu și trai.**

Având în vedere indicatorii utilizați în analiza noastră, în această situație vom calcula creșterea bugetară necesară pentru acest capitol utilizând doar factorii care înglobează creșterea economică și inflația, indicele utilizat în acest caz fiind **1,524**, aplicat sumelor alocate în anul 2008. Prin urmare, suma totală care ar trebui alocată investițiilor ar trebui să ajungă la **2.386.050.600** de lei, cu **2.258.935.600** lei mai mult decât în anul 2020, însemnând o creștere de **1.777%**.

Tabere studentești

În conformitate cu **articolul 12 alineatul (3) din Legea Educației Naționale nr. 1/2011**, „statul acordă premii, burse, locuri în tabere și alte asemenea stimulente elevilor și studenților cu performanțe școlare și universitare, precum și cu rezultate remarcabile în educația și formarea lor profesională sau în activități culturale și sportive”.

În cadrul *Raportul ANOSR cu privire la implementarea Programului Național „Tabere Studentești” 2019^{xxxviii}*, ANOSR a demonstrat importanța implementării unor măsuri precum **creșterea duratei unui sejur de tabără de la 5 la 7 zile**, reintroducerea **taberelor** studentești de **iarnă**, creșterea **alocației zilnice de masă**, dezvoltarea de mecanisme de monitorizare și evaluare a Caselor de Cultură ale Studenților în procesul de gestionare a Programului Național „Tabere Studentești” și stabilirea unei ponderi minime de 30% pentru locurile alocate pe criteriile sociale.

Din cauza contextului epidemiologic și a riscului de expunere a studenților, în anul 2020 nu s-a desfășurat Programului Național „Tabere Studentești”, iar fondurile alocate inițial în această direcție au fost relocate către CCS-uri. În ciuda solicitării ANOSR de a fi accesate de organizațiile studentești în vederea organizării de proiecte pentru studenți, banii au fost folosiți pentru „cheltuieli curente” ale CCS-urilor, într-o lipsă de previzibilitate, transparență sau menținere relativă a destinației inițiale.

Având în vedere imposibilitatea de evaluare a evoluției contextului epidemiologic și, implicit, probabilitatea de organizare a Taberelor studentești în anul 2021, **susținem organizarea**

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

facebook.com/anosr.ro

office@anosr.ro

www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

acestora, cu respectarea restricțiilor sanitare aferente și **cu condiția scăderii riscului epidemiologic în momentul desfășurării programului.**

Prin *Hotărârea nr. 322/2019 pentru modificarea Normelor de cheltuieli pentru realizarea programelor Autorității Naționale pentru Tineret în domeniul activității de tineret, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 259/2006* a fost adoptată creșterea subvenției oferite zilnic pentru masă de la 40 lei/zi/ student la **52 lei/zi/student**. De asemenea, a crescut subvenția de cazare de la 60 lei/zi/student la **100 lei/zi/student**.

Având în vedere faptul că în anul 2020 nu au existat suplimentări ale subvențiilor acordate Programului Național „Tabere Studențești”, reiterăm solicitările față de creșterea subvenției alocate pentru masă de la 52 lei/zi/student la **70 lei/zi/student, respectiv creșterea** subvenția pentru cazare și masă de la 152 lei/zi/student la **170 lei/zi/student**, ce ar duce la un cost total al programului național de tabere de **7.650.000 lei** (pentru un număr de 9.000 de beneficiari), în creștere cu **1.581.000 lei** față de suma alocată în 2019. Creșterea subvenției alocate pentru masă și cazare la **170 lei/zi/student** și **prelungirea sejurului de tabără de la 5 la 7 zile** ar duce la un cost total al programului de tabără de **10.710.000 lei**, în creștere cu **4.641.000 lei**.

ANOSR a demonstrat, prin taberele organizate pentru studenții proveniți din medii dezavantajate, importanța acestor forme de sprijin pentru studenți, **taberele fiind de asemenea una dintre principalele modalități de recompensare a performanței studenților din România.**

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Anexa 1. Abrevieri țări

Țara	Abreviere	Țara	Abreviere
Albania	AL	Latvia	LV
Austria	AT	Lituania	LT
Belgia	BE	Luxemburg	LU
Bulgaria	BG	Malta	MT
Cehia	CZ	Marea Britanie	UK
Cipru	CY	Norvegia	NO
Croația	HR	Olanda	NL
Danemarca	DK	Polonia	PL
Elveția	CH	Portugalia	PT
Estonia	EE	România	RO
Finlanda	FI	Serbia	RS
Franța	FR	Slovacia	SK
Georgia	GE	Slovenia	SI
Germania	DE	Spania	ES
Grecia	GR	Suedia	SE
Irlanda	IE	Ungaria	HU
Islanda	IS	Uniunea Europeană - 28 țări (2013-2020)	UE
Italia	IT		

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

Note de subsol

- ⁱ Comisia Europeană, Comunicare a Comisiei privind Îmbunătățirea și Modernizarea Educației, Bruxelles 2016, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM:2016:941:FIN>.
- ⁱⁱ Comisia Europeană, Raportul de țară din 2020 privind România, Bruxelles, 2020, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8b39ae9a-5945-11ea-8b81-01aa75ed71a1/language-ro/format-PDF/source-118463291>.
- ⁱⁱⁱ Cedefop, Skills panorama (Panorama competențelor), 2019, <https://skillspanorama.cedefop.europa.eu/en/countries/romania>.
- ^{iv} Eurostat, Young people neither in employment nor in education and training by sex, age and labour status (NEET rates) (online data code: EDAT_LFSE_20).
- ^v European University Association, Public Funding Observatory: Country sheets, 2020, <https://eua.eu/downloads/publications/pfo%20country%20sheets.pdf>.
- ^{vi} Enora Bennetot Pruvot, Thomas Estermann, Veronika Kupriyanova, Hristiyana Stoyanova, Public Funding Observatory 2020/2021 Part 1: Financial and economic impact of the Covid - 19 crisis on universities in Europe, 2020, <https://eua.eu/resources/publications/944:public-funding-observatory-2020-2021.html>.
- ^{vii} EUA, Briefing „The impact of the Covid-19 crisis on university funding in Europe. Lessons learnt from the 2008 global financial crisis”, mai 2020, <https://eua.eu/resources/publications/927:the-impact-of-the-covid-19-crisis-on-university-funding-in-europe.html>
- ^{viii} Comisia Europeană, Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură, The European Higher Education Area in 2020: Bologna Process Implementation Report, 2020, https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/european-higher-education-area-2020-bologna-process-implementation-report_en
- ^{ix} Eurostat, Tertiary educational attainment by sex, age group 30-34, online data code: T2020_41.
- ^x UEFISCDI, Raport privind asumările României la nivel internațional privind implementarea Procesului Bologna, 2020, <https://uefiscdi.gov.ro/resource-824413-raport-privind-asumarile-romaniei-la-nivel-international-privind.pdf>
- ^{xi} Lifelong Learning Platform, Investing in Education, <https://lllplatform.eu/policy-areas/funding-of-education/investing-in-education/>
- ^{xii} Green A, Preston J, Sabates R, Education, Equity and Social Cohesion: A Distributional Model, Centre for Research on the Wider Benefits, 2003.
- ^{xiii} OECD, Education at a Glance: OECD Indicators, 2011.
- ^{xiv} Ogg J, A Brief Profile of the New British Establishment, The Political Quarterly, Volume 77, Issue s1, 2006.
- ^{xv} Sabates R, Educational Attainment and Juvenile Crime: Area-Level Evidence Using Three Cohorts of Young People, British Journal of Criminology, 12/2007, Volume 48, Issue 3, pp. 395 – 409, 2007.
- ^{xvi} Bynner J, Egerton M, The Wider Benefits of HE, Report by HEFCE and the Smith Institute, HEFCE report 01/46, 2001.
- ^{xvii} Education at a Glance: OECD Indicators, OECD, 2011.
- ^{xviii} *Idem*.
- ^{xix} Mandemakers J, Monden C, Does education buffer the impact of disability on psychological distress, Social Science & Medicine, 2010, Volume 71, Issue 2, pp. 288 – 297, 2010.

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

^{xx} McMahon W.W, Higher Learning, Greater Good: the private and social benefits of higher education, Oxford University Press, Oxford, 2009.

^{xxi} Dearden L. et al., The impact of training on productivity and wages : evidence from British panel data, 2005.

^{xxii} ANOSR, Cifrele bugetului educației – unde suntem și unde ar trebui să fim, 2015,
https://www.anosr.ro/wp-content/uploads/2015/11/analiza_finantarea_IS_ANOSR_2015.pdf.

^{xxiii} EUA, Briefing „The impact of the Covid-19 crisis on university funding in Europe. Lessons learnt from the 2008 global financial crisis”

^{xxiv} UEFISCDI, Policy Brief „Bursele Sociale din Învățământul Superior - Analiza modului în care bursele sociale au fost reglementate și acordate în perioada 2014-2019” Nr.1/2020,
<https://uefiscdi.gov.ro/resource-824482-policybrief2020-burselesocialeadininvatamantulusuperior.pdf>

^{xxv} ANOSR, Creșterea cuantumului minim al burseelor - politică de echitate necesară în învățământul superior românesc, decembrie 2020, <https://www.anosr.ro/wp-content/uploads/2020/12/Cre%C8%99terea-cuquantumului-minim-al-burseelor-politic%C4%83-de-echitate-necesar%C4%83-%C3%AEen-%C3%AEenv%C4%83%C8%9B%C4%83m%C3%A2ntul-superior-rom%C3%A2nesc-1.pdf>

^{xxvi} Hauschildt, Vögtle, și Gwosc, „Social and Economic Conditions of Student Life in Europe”.
https://www.eurostudent.eu/download_files/documents/EUROSTUDENT_VI_Synopsis_of_Indicat_ors.pdf

^{xxvii} Eurostat, Early leavers from education and training, age group 18-24, online data code: TESEM020

^{xxviii} Comisia Europeană, Raportul de țară din 2019 privind România. Includerea unei analize aprofundate privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice, Bruxelles, 2019,
<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ecd25ee6-3b6b-11e9-8d04-01aa75ed71a1/language-en>

^{xxix} Ministerul Educației Naționale, Raport privind starea învățământului superior din România 2017 – 2018, 2019,
https://www.edu.ro/sites/default/files/Raport%20privind%20starea%20%C3%AEenv%C4%83%C8%9B%C4%83m%C3%A2ntului%20superior%20din%20Rom%C3%A2nia_%202017%20-2018.pdf

^{xxx} UEFISCDI, Politici publice privind echitatea în învățământul superior. Studii de impact, București, 2015, p. 50.

^{xxxi} *Idem*, pag 51.

^{xxxii} UEFISCDI, Raport privind asumările României la nivel internațional privind implementarea Procesului Bologna.

^{xxxiii} European Commission/EACEA/Eurydice, 2018. The European Higher Education Area in 2018: Bologna Process Implementation Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

^{xxxiv} ANOSR, Poziția ANOSR cu privire la Programul „Euro 200” *Versiunea a cincea, revizuită și adăugită la data de 20.02.2020, https://www.anosr.ro/wp-content/uploads/2020/02/2020-Pozi%C8%9Bia_ANOSR_Euro200-1.pdf

^{xxxv} Comisia Europeană, European Innovation Scoreboard 2020 Brussels, 23 June 2020,
https://ec.europa.eu/commission/presscorner/api/files/document/print/en/qanda_20_1150/QANDA_20_1150_EN.pdf

^{xxxvi} Cornell University, INSEAD, and WIPO (2020). The Global Innovation Index 2020: Who Will Finance Innovation? Ithaca, Fontainebleau, and Geneva,
https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf

^{xxxvii} EUA, Briefing „The impact of the Covid-19 crisis on university funding in Europe. Lessons learnt from the 2008 global financial crisis”

ANOSR este membru in:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223

---

xxxviii ANOSR, Raportul ANOSR cu privire la implementarea Programului Național „Tabere Studentești” 2019, [https://www.anosr.ro/wp-content/uploads/2020/01/ANOSR Raport Tabere Studen%C8%9Be%C8%99ti_2019-3.pdf](https://www.anosr.ro/wp-content/uploads/2020/01/ANOSR_Raport_Tabere_Studente%9Be%99ti_2019-3.pdf)

ANOSR este membru în:

European
Student's
Union

Consiliul
Tineretului din
România

Alianța pentru o
România
Curată

 facebook.com/anosr.ro

 office@anosr.ro

 www.anosr.ro

 Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1,
București, 010223